

Qəşəm Çıraqlı

**TARAZLIQDA
YAŞAYIRIQ**

«ÇİNAR-ÇAP»

BAKI – 2007

Redaktoru:
Əli Rza Xələfli

Naşiri
Qoşqar İsmayıloğlu

Qəşəm Çıraqlı
Q42 “TARAZLIQDA YAŞAYIRIQ” Bakı,
“ÇİNAR-ÇAP”, 2007, səh.–236

Şair Qəşəm Çıraqlının “Tarazlıqda yaşayırıq” kitabında Vətənpərvərlik ruhunda yazılmış şeirlərlə bərabər, ölkəmizdə və dünyada baş verən fəvqəlhadisələrə şair münasibətinin bədii inikası olan poetik nümunələr toplanmışdır.

Fövqəldövlətlərin terrorçuluqda mübarizə pərdəsi altında yeritdiyi məkirli və ikiüzlü siyasət şairin poetik qələminin tənqid hədəflərindəndir.

Q 4702060200
122

© «ÇİNAR-ÇAP», 2007

ÇAXMAĞI ÇƏK, ÇIRAĞI YANDIR

Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı çox rəngarəng, ecazkar bir çəmənə bənzəyir. Bu çəməninin bihüşedici ətri möcüzəli rəngləri müxtəlif və saysız çiçəklərin, güllərin min bir dərddin dərmanı olan, adı ilə, ünvanı ilə tanınan bitkilərin harmoniyasından yaranır. Əlbəttə, mən deməzdim ki, bu çəməndə hər cür bitki eyni dərəcədə əhəmiyyətlidir, gərəklidir və gözəldir. Hər halda hər gülün-çiçəyin, hərəsinin öz yeri var, öz gözəlliyi var.

Qəşəm Çıraqlı ötən əsrin ikinci yarısından ədəbiyyatda görünən sənətkardır. Tale ona əzablarla yoğrulmuş bir ömür bəxş edib. Bəlkə onu qoruyub-saxlayan sözə tapınmağı olub. 90-cı illərdən kitabları çap olunmağa başlayıb. «Dünya həmin dünyadır» (1994), «Fikir burulğanı» (1997), «Yollar sabaha gedir» (2004), «Ömrümün işığı» (2002), «Mən hamıya inanıram» (2004) və «Əsərləri» I cild (2005) oxucuların mühakiməsinə verilib. Təkcə elə bu kitabların adı ilə fikir yürütməli olsaq, Q.Çıraqlını mü-təfəkkir bir şair, həyatın təzadlarından doğan işığı görən bir sənətkar, sözün mənasını daha güclü tutan və bəlkə, sözə yaratdığı obrazlarla daha yeni, daha güclü məna verə bilən bir qələm sahibidir-qənaətində dayanırıq. Və bu qənaətimiz heç də əsassız olmayacaq. Fikrin burulğanlarını sözə çevirmək üçün, dünyanın həmin dünya olub, an-

caq həyatın dəyişdiyini bilmək üçün və bunlarla bahəm ömürdən işıq almaq, sabaha gedən yolları görmək üçün sözsüz ki, obrazlarla düşündüyün kimi güclü ümumiləşdirmə sahibi olmalısan. Bunun üçün həyata inam olmalıdır, insanlara inam olmalıdır və insan insanı sevməlidir.

Təsadüfi deyil ki, Qəşəm Çıraqlı mən hamıya inanıram, – deyir. Zənnimcə, bu mülahizələr Q.Çıraqlının yaradıcılığının əsas motividir.

Döyüş səngiyəndə, müharibə dayananda türk atından dincəlmək üçün düşməyib, atının dırnağından keçən yeri vətən eləyib, yurd eləyib. Türk sözü qılıncdan əfsər bilib. Elə buna görə sözünü daşa cızıb. Ömrünün mənasını daşa yazıb. Türk daşı etibarlı bilib. Uzun illər boyu əsasən də sovet dövründə «Dikie kogçevniki» - «Vəhşi köçərilər» adı ilə müasir türkün özü ilə yaddaşı arasına sədd çəkməyə çalışırlar. Tək bəşəri ideyaların təmsilçiləri yaxşı bilirdilər ki, türkün yaddaşı ilə özü arasındakı hədd götürüləndə o, öz gücünə qayıdacaq.

Q.Çıraqlının oxuculara təqdim olunan yeni kitabı «Tarazlıqda yaşayırıq» adlanır. Bu kitabda demək olar ki, bölgülər yoxdur. Şair həyatın gətirdiyi ovqatla özünün duyum və düşüncələrini uzlaşdırıb və öz hisslərinin təsiri altında zəmanəsinin tarixini - bədii tarixini yazmağa çalışmışdır. Elə ona görə də biz bu kitabda şahidi olduğumuz dövrün qıpqırmızı qanlarını da görürük. Elə o qan rəngində olan qərənfilləri də görürük, o qanın və qərənfillərin arasında sevgiləri, işığını dünyaya təmənnasız paylayan günəşi də görürük.

Qəşəm Çıraqlının sevgi poeziyasında bir körpü missiyası var, ötürücülük gücü var. Sanki günəş öz işığını dünyaya verir, insanlardan əsirgəmir. Amma insanlar bu günəşdən faydalana bilməzdi. Əgər insanların qəlbində sevgilər olmasaydı, məhəbbət insanların qəlbini açır, ürək qapılarını açır. İnsanların könül dünyası bir-birinə qonaq gedir, bir-birinin könül evinin əbədi sakini olur. Və günəş bu zaman insanların dünyasını işıqlandıra bilir.

*Qaşların alın yazısı,
Ayrılğa aparən yollar kimidir.
Qaşların yanlara açılan qollar kimidir
Qaşların öz yerini unudub,
Biri Qərbə - biri Şərqə
üz tutub.
Baxışlarımla
qaşların arasına əkilmişəm.
İki qaş arasında İsa kimi
çarmıxa çəkilmişəm.
Qaşların od vurub, yanmışam,
Yana-yana dayanmışam.*

Sanki heç bir əlavə şərhə, qeyri bir mülahizəyə ehtiyac yoxdur. Hər şey aydındır və ən başlıcası çox səmimiyyətdir. Burada könullərin qovuşuq anı, burada sevgi üçün fədakarlıq anı, ideal uğrunda çarmıxa çəkilmək istəyi ifadə olunub. Bu, sevginin, məhəbbətin Qəşəm Çıraqlı ünvanıdır. Axı, qeyd etdik ki, Q.Çıraqlının «Tarazlıqda yaşayırıq»

rıq» kitabında həyat bütün əlvanlığı ilə görünür. Ən dəhşətli tarixi hadisələr sözə çevrilir, yaddaşa hopub, bəlkə, heç bunun ağrısı - acısı oxucu yaddaşından çəkilməmiş, isti-isti tamam başqa bir motiv gəlir. Bu, Tanrıya yaxınlaşma anıdır. Bir yerdə doğuluş, bir yerdə qayıdış. Bir tərəfdə yaranış, digər tərəfdə ölüm.

Neyləmək olar, bir gün yaranan bir gün ölməlidir. Amma o yaranışla qayıdışın arasındakı məsafəni Q.Çıraqlı belə görür:

*Həyatdan, insanlardan,
Cəmiyyətdən əli üzülən qocalar.
Həyatdan, insanlardan
Cəmiyyətdən uzaqlaşdılar.
Uzaqlaşdılar, ruhani oldular,
Nurani oldular,
Pirani oldular.
İnsan həddini aşdılar,
Tanrıya yaxınlaşdılar.*

Burda Qəşəm Çıraqlının həyatın boşluğuna, mənasızlığına heyfsilənmə yoxdur, əksinə, həyatın əbədiliyinə inam var. Q.Çıraqlı Tanrını əbədi bilir, yerdəki müvəqqəti ömrünü yaşayan insanların o əbədiyyətə, Tanrıya doğru getdiklərini deyir, özü də inamla deyir.

Q. Çıraqlının «Xocalı harayı» poeması var. «Tarazlıqda yaşayırıq» kitabında. Müəllif məlum müdhiş hadisənin, 15 il bundan əvvəl baş vermiş hadisənin sanki tarixi-

xroniki xəritəsini verir, miqyasını çəkir. Dəhşətin, ağrının, kədərin rəngini göstərməyə çalışır. Həm də eyni zamanda bu günkü insanların yaddaşında o hadisənin necə yaşadığını, bu günkü insanların o hadisəyə münasibətini də unutmur. Bu mənada Qəşəm Çıraqlının yazdığı əsərlər tarix parçasıdır, salnamədir.

Tarix türkün daş kitabıdır. Bu kitabı yenidən oxuyan türk uzaq keçmişdə qalmış kişnəyən atların od-alov püs-kürən nəfəsini yenidən duyacaq. Və bununla da türkün bədxahları üçün onun yeni oyanış dövrü başlayacaq. Bu tarixi ənənədir və bu proses yalnız sovet dövründə deyil, zamanın ayrı-ayrı mərhələlərində təkrar olunmuş, sınınmış hadisələrdir, türk xalqları bəlkə də, elə bu mənada ədəbiyyata, sözə tarix kimi baxır. Bəlkə də, elə buna görə Azərbaycan xalqı da sözü daha qiymətli bilir, daha uca bilir. Şairdən mənsub olduğu xalqın nəinki konkret tarixini, həm də sözlə, eləcə də bədii sözlə tarixini umur.

Q.Çıraqlı bir şair missiyasını vicdanla daşıyır. Bu missiyanı çiyinlərindən asılmış yük kimi daşımır. Özünün mənəvi dünyası kimi daşıyır.

Akademik Nizami Cəfərov tarix və sənətkar, xalq və şair probleminə Xalq şairi Nəriman Həsənzadədən danışanda belə münasibət bildirir: «Azərbaycan xalqı, Azərbaycan Milli ictimai təfəkkürü əsrlər boyu Azərbaycan şairinə yalnız «nazimi - ustad» kimi yox, həm də mənsub olduğu xalqın tarixi, taleyi üzərində ardıcıl olaraq düşünən mütəfəkkir kimi baxmış, ondan çox şey gözləmişdir. Peşəkar tarixçilər bu və ya digər hökmdarın, yaxud qey-

ri-milli hakim ideologiyanın təzyiqlə altında da bu günə qədər bizim ruhumuza, mənəviyyatımıza, hətta əxlaqımıza təzyiqlə göstərən tarix kitabları yazanda Nizami, Nəsimi, Füzuli, Vaqif, Sabir, Cavid, Vurğun kimi dahilər xalqın, millətin həqiqi tarixinin əsas müddəalarını təqdim etməyə çalışmışlar...» (Nəriman Həsənzadə «Seçilmiş əsərləri» Bakı - 2004, səh.5).

Qəşəm Çıraqlı sanki hörmətli akademikin qeyd etdiyi kimi, vaxt mizanını qoruyan, vaxtı tarixə çevirən, vaxta əbədiyyət ruhu verən bir şair kimi yaradıcılığı ilə öz borcunu verməyə çalışır.

*Bu vaxt mənim vaxtına düşüb,
Bu baxt mənim baxtına düşüb.
Taleyimlə görüşüb,
Bu vaxtın vaxtı əlimdədir,
Bu vaxtın baxtı əlimdədir.
...Bu vaxtı bəxt bilib yaşamalıyam,
Bu vaxtı vaxtında daşmalıyam.
Vaxtın vaxtını uzatmaq gücü
Kədəri sevinci qələmədir.*

Zənnimcə, fikir aydındır və bu misralar arasından Qəşəm Çıraqlının söz odunu yandırmaq üçün çəkdiyi çaxmaq, çırağı yandırmaq cəhdi kifayət qədər aydın görünür. Elə ona görə də xalq sənətkarı həmişə uca tutur. Ona görə uca tutur ki, sənətkar onun zəmanəsinin güzgüsüdür. Zaman keçdikcə, vaxt ötdükcə sənətkarın yarat-

dıqları daşlaşır, yaddaşa çevrilir, xalqın mənəvi yaşanı üçün qaynaq olur, ruhi qıda mənəvi olur. Elə bu mənada Nizaminin «Bərdənin tərifi»ndə, Gəncə zəlzələsi haqqında yazdıqları da bir çox tarixi prosesləri yüksək tərəkür süzgəcindən keçirib sözə çevirməsi də tarixdir. Və bu gün Misir ehramları qədər əhəmiyyət kəsb edir. Bu doğma tarix nə qədər farsdilli olsa da, hətta dilimizin faciəsi olsa da, milli-mənəvi dəyərləri, türkün tarixi keçmişini qoruyub-saxlayır.

Azərbaycan dili, Azəri türklərinin dili tarixdən gələn bir dildir. Bu dil bütün aydınlığı və coşğunluğu ilə müasir poeziyamızda öz imkanlarını açır. Poeziya dilin gözəlliyini qoruduğu kimi, ona daha gözəl ətir və əlvanlıq, eyni zamanda güc bəxş edir.

Qəşəm Çıraqlının dili təmizdir. Zənnimcə, dil o zaman olur ki, şairin ruhu sağlam olur, mənəviyyəti duru olur, xalqının tarixini sevdiyi üçün və bütövlükdə xalqını sevdiyi üçün.

«Tarazlıqda yaşayırıq» kitabı bu hökm üçün əsas verir: «Çaxmağı çək, çırağı yandır, Qəşəm Çıraqlı, sənə buna haqqın var».

Əli Rza Xələfli
09.08.2007

VƏTƏN

Sənin ətəyin - Tanrı ətəyi,
Müqəddəsdir, genişdir,
Böyükdür, Vətən!
Bərəkətli, Varlı süfrəndən
İştahla yeyənlər çoxdur.
Ətəyindən, əlindən
Öpənlər çoxdur.
Əsrlər boyu,
Səni qoruya-qoruya
Sinənə baş qoyub
Ölənlər çoxdur.
Sənin işığına
Pərvanələr tək
Uçub
Qərbdən, Şərqdən, –
Dünyanın hər yerindən
Gələnlər çoxdur.
Sənin ətəyin - Tanrı ətəyi,
Müqəddəsdir, genişdir,
Böyükdür, Vətən!
Hələ çoxdur ətəyində
Namaz qılanlar,
Namaz qıla-qıla

Zərbə vuranlar.
Çörəyini yeyib, suyunu içib,
Badalaq vuranlar,
Tələ quranlar.
Fırtınalar,
Tufanlar qoynunda
Üzən «Nuhun gəmisini» Sənsən,
Əsrlər boyu fırtınalara,
Tufanlara sinə gərmisən.
Ömrümüzə, taleyimizə
Gəlmisən, –
Vətən olmusan.
Sən bizə ulu Tanrıdan,
Babamız Nuhdan
Miras qalmısan, –
Vətən!

TÜRKÜN KÖLGƏSİ

Üstündə qeyrət kölgəsi,
Səsində qəzəb hikkəsi,
At üstündə
Şığıdı ıldırım təki
Qərbdən-şərqə,
Şərqdən-qərbə -
Türkün kölgəsi.
Çox kölgələr
Kölgəsində kölgələndi,
Çox kölgələr
Kölgəsinə əyildi.
Kölgələr toplanıb
Səcdəyə gəldi,
Türkün kölgəsində
Qorundu, bəlgələndi.
Türkün kölgəsi
Əsrləri yordu belə;
Qərbdə, Şərqdə
İmperiyalar qurdu belə;
Usanmadı, yorulmadı.
At üstə doğuldu Türk.
At üstə döyüşdü,
At üstə də öldü Türk.

Elə ki, atdan düşdü -
Cəsarətdən düşdü Türk,
Qeyrətdən düşdü Türk.
Əvvəl atın itirdi,
Sonra
Şöhrətini, adını itirdi.
Kölgələr -
Kölgəsində kölgələnmədi,
Kölgələr səcdəsinə gəlmədi,
Kölgələr - kölgəsinə əyilmədi.
İtdi üstündəki qeyrət kölgəsi,
Öldü cəsarəti,
Düşdü kəsərdən TÜRK səsi.
Yurd-yuvasını itirdi,
El-obasını itirdi.
Döndü
Qaçqına, köçkünə.
Qayıt özünə,
Qayıt kölgənə,
Türkün səsi,
Türkün ölkəsi
Türkün nəvəsi...

1993

QORXU - ALLAH XOFUDUR

Qəlbimdə qorxular var,
Dəyib-dolub qorxular.
Qorxuram,
Qorxular yox ola,
Şeytanlar qəlbimə dola,
Qardaş, qorxu nəməndir,
Bəlkə göydən gəlmədir,
Bəlkə göydən enmədir-
İnsanları ayıq salır,
İnsanlara köməkdir.
Qorxu-yıxılmağın,
suda boğulmağın,
odda yanmağın
Qarşısını alır.
Qorxu-qorxaqlığın
Qarşısını alır
İnsanın dostu qorxuymuş,
Qorxusu olmayanların,
Qəlbinə şeytanlar dolur, –
Günahları çox olur.
Qorxu - Allah xofudur,
Kafirləri qorxudur.
Qorxu - Allah deməkdir,
Qorxu - Allahdan köməkdir.

2007

XƏBƏRİN YOXDUR

Sənin xəbərin yoxdur, –
Olmayacaq da:
Ürəyimə yazıram,
köçürürəm
ürəyindən keçənləri.
Ürəyindən nə keçdiyini
Bilmək istəsən, –
Oxu yazdığım şeirləri.

2007

MAQNİTAFON LENTİ

Ömür də
Maqnitafon lenti kimidir.
Çalınar, oxunar,
Yetişər sona.
Nə yazmısan, nə çəkmisən,
Ömür baxçasına
nələr əkmisən,
Lent firlandıqca
baxarsan ona.
Lent fırlanar,
lent qurtarar,
Lent ömür də
yetər sona,
Ömür lent də
yetər sona.

2005

BAX BAXIŞLARINA

Sən baxdın, –
Baxdın, bilmədin, –
Nə dedi baxışların?
Bilmək istəsən, –
Mənim gözlərimlə bax, –
Baxışlarına.
Özün də vurulacaqsan
Öz baxışlarına.

2007

NAZA QOYMUŞUQ

Dünya yaranan gündən,
Gah çox isti olub,
Gah da ki, çox soyuq.
Yerdən olub, göydən olub.
Nə olub, əvvəldən olub,
Tanrı yaradan gündən olub, –
Təməlini belə qoyub.
İsti olub ərimişik,
Soyuq olub donmuşuq, –
Özümüzü naza qoymuşuq.

2007

**ALİ BAŞ KOMANDAN
İLHAM ƏLİYEVƏ**

QAYTARAQ QARABAĞI

Nə qədər dərd çəkib,
Qəm yemək olar,
Məğlubiyyət zəncirini
Boynumuzda gəzdirmək olar?!
Ürəyə nə qədər doz demək olar
Təsəlli vermək, söz demək olar?!
Bıçaqlar iliyə dirəndi daha,
Səbrin də səbri tükəndi daha.
Səbrin-səbri tükənməsə,
Vətən darda qalar,
Vətən yağılarda qalar.
Qoyma bizə gülsün yağı,-
Xilas edək Qarabağı, -
Yağıya qalmasın Vətən torpağı
İstər adi görüşlə,
İstər məxməri sühlə,
İstər odlu döyüşlə,
İstər yeddi pilləli söyüşlə, -
Ürəkdə qumbara qəzəb,

Əldə od saçan silah,
Ali baş Komandan
Bir himə bəndik,
Ayağa qalxaq,
Arxanca sel kimi axaq,
İldırım təki çaxaq,
And içək şəhid qanı axmış torpağa,
And içək üç rəngli Bayrağa,
Hücum edək Qarabağa,
Od püskürüb alov saçaq,
Qarabağa yollar açaq,
Qarabağı qaytaraq.
Biz Sənə inanmışıq,
Biz Sənə sığınmışıq,
Biz Sənə səs vermişik,
Səni prezident seçmişik.
Daha əl çəkək illərlə bizi aldadan,
İllərlə bizi düşməne satan,
ATƏT-dən, Avropa Şurasından
Səbr oxu çıxıb yaydan,
Bu düşmən, bu da meydan,
Qalxaq nifrətlə ayağa,
Sarınaq qəzəbə, qurşanaq silaha,
Hücum edək Qarabağa,-
Zəfər marşını çalaq,
Qarabağı geri alaq,
Qarabağı zorla qaytaraq.

2005

QİSASI KİM ALACAQDI

20 Yanvar gecəsindən,
20 Yanvar faciəsindən
Bu günə kimi
Xalqımın gözlərinə
baxa bilmirəm,
Baxmağa qorxuram.
O gözlərə
matəm kölgəsi çöküb, -
O gözlərə şəhidlər köçüb.
Qorxuram gözlərdən
qan axa bilər.
Şəhidlər məzəmmətlə
Gözlərdən baxa bilər:
"Bizim qisasımızı
kim alacaq, kim?
Düşmən vətəndə
Çoxmu qalacaq?
Düşməne qələbə
kim çalacaq kim?
Xocalı faciəsindən,
Xocalının işğalı gecəsindən,
bu günə kimi

Xalqımın gözlərinə
baxa bilmirəm.
O gözlərə matəm kölgəsi çöküb,
O gözlərə şəhidlər köçüb.
Gözlərdən şəhid qanı
Fısqıra bilər,
Gözlərdən şəhidlər
qısqıra bilər:
"Bizim qisasımızı
kim alacaq, kim"?!"

2006

ÜRƏYİMİZ QARABAĞDADIR

Qarabağ döndü bazara,
Qarabağ döndü dərdə, azara,
Döndü sağalmaz yaraya,
Bitdi, kök atdı ürəyimizdə.
ÜRəyimiz Qarabağlıdır,
Giriş yolu, çıxış yolu
Üzümüzə bağlıdır.
Bu dərdin ağrısına,
Ağırlığına dözməyən
ÜRəyimiz, arzumuz, diləyimiz,
Çat verib, –
Sınəmiz qara dağlıdır,
Çat verən arzumuz, diləyimiz,
ÜRəyimiz Qarabağlıdır
Giriş yolu, çıxış yolu
Üzümüzə bağlıdır
İllər ötüşür,
Nəsillər yetişir,
İnsanlar dəyişir.
İnsanlar, nəsillər dəyişdikcə
hisslər, duyğular, qürurlar
qüvvədən düşür.

Qeyrətlər kütləşir,
Cəsarətlər kütləşir,
Qarabağın azadlığı,
Müştəlləşir, çətinləşir.
Qarabağda bayquşlar ulayır,
İtlər hürüşür.
Ölkə-ölkə, şəhər-şəhər pıçıldaşan,
Pıçılısında məkrlik dolaşan,
Hər dəfə yalan uydurub danışan,
Bu işlərə laqeyd yanaşan,
Nə ATƏTə – AFƏTə ümid var.
Qurtarsa Qarabağ davası,
Bitsə bütün savaqlar
Onda ATƏT də - AFƏT də
İşsiz qalardı
Ya çox, ya az müavinat alardı.
Harda yatıb qurdağızlı,
Şir ürəkli oğullar?
Ayılsınlar - ayılsalar,
Yağılardan Qarabağı
tez almaq olar -
Amerika çoxlarına
Söz verir, dil tökür,
can-can deyir,
Sonra dolayı yolla
Güclü dövlətləri
Gücdən salır-canın alır.
Parçalayır, əldən salır.
Və dünyaya meydan oxuyur,

Fitnə -fəsad yuvasıdır.
Qan qoxuyur.
Qrantlar ayırır, qrantlar verir
Qrantlar verir
Borca salmaq üçün,
Əldə saxlamaq üçün.
Hərəyə bir cür tor toxuyur,
Gecələr nala vurur,
Gündüzlər mıxa
Dövlətləri, ölkələri yıxa-yıxa
Demokratiyadan geyib cuxa
Bizim də başımızı qatır,
Bizi daşnaklara satır.
Gecələr "axçı-axçı hayqanuş" deyir,
Gündüzlər muğamat oxuyur.

2006

DƏFİNƏLƏR

İnsan qəlbində
Saxlanan sirr,
Kiminə qiymətli,
Kiminə qiymətsiz
Dəfinələrdir,
Kiminə qəlp puldur
Kiminə ləldir, göhərdir...
Günlərimiz, aylarımız
Qaralıdır, ağlıdır,
Ürəklərə gedən yollar
Qapalıdır, bağlıdır
Sən mənim qəlbimə
Girməyəcəksən.
Sən mənim sirrimi
Bilməyəcəksən.

MƏXFİ SƏNƏD

İnsan qəlbində
Gizli saxlanan sirr
Adi həqiqət olur.
Həqiqət olduğu üçün
Açılmaz, yayılmaz,
Məxfi saxlanan
Arxif sənədi olar.

2005

FIKİRLƏR GÖRÜŞÜR

Gəlirəm fikirli,
Gəzirəm fikirli,-
Fikirlər insanın-
Dünyanın başını qatır.
Böyük okeanları
Çəkib üstünə,
Dünya fikirli yatır,
Böyüklükdən,
Böyük fikirdən
Yaranıb dünya:
Günəş fikirlidir,
Ay fikirlidir,
Dəniz fikirlidir,
Çay fikirlidir,
Fikirlər qoynunda,
Durulur cahan,
Fikirlər qoynunda,
Durulur insan.

Fikirlər İRANDA
Qarışır bu gün,

Fikirlər İRAQDA
Döyüşür, bu gün
Fikirlər QARABAĞda
Görüşür bu gün.
Qarabağda görüşən
fikirlər
Qarabağda da
düynə düşür.
Fikirlər dünyanın
Başını qatır,
Fikirlər silah alır,
Fikirlər silah satır,
Dünya böyük,
Fikirlər çoxdur,
Fikir düynünün açarı,
açanı yoxdur.

2007

İSTƏMİRƏM ADİLƏŞSƏN

İstəmirəm
Göy təki, yer təki,
Oxunmuş şeir təki
Gözlərimdə adiləşsən
İstəyirəm gözlərimdə
Məhəbbət heykəli,
Sədaqət heykəli
Olub ucalasan,
Gözlərimdə
Pirə, ocağa dönəsən.
Onda səni
Gözlərim hər gün
Güzgüdə ziyarət edəcək,
Səni sevəcək, əzizləyəcək.
Sən beləcə
Ocaq olacaqsan,
Pir olacaqsan,
Gözlərimdə qalacaqsan

2007

XOCALIDA FACİƏ GÜNÜ

Xocalını viran qoymuş,
Xocalını qanda boğmuş,
Bu ağır günü,
Bu ahı, bu ünü.
Büsbütün
Bu faciənin qan yükünü,
Soyqırımlı bu dəhşəti,
Bu dəhşətli həqiqəti,
Çılınçılpaq,
Olduğu kimi
Dünyaya bayan etməyə,
Əl də acizdi,
Dil də acizdi,
Telefon, tel də acizdi.
Bu faciədən
Bu gün
Söz açmaq da çətindi,
Danışmaq da çətindi.
Ağı deyib, hönkür-hönkür
Ağlamaq da çətindi,
susmaq da çətindi.
Bu faciənin dəhşətləri,

Dilləri lal edir.
Gözləri kor,
Əlləri iflic.
Bu dəhşətli soyqırımı
Baş verəndən bəri,
Tərk edib bizi
Ürəkdən gülüş,
Könüldən sevinc
İflic olmuşuq, ilahi,
Tışdan, içdən iflic
Fəqət,
Dərd ürəkdə diridir,
Dərd, dərdindən bağırır.
Faciədən doğulan ruhlar,
Bizi qisasa çağırır,
Bizi qisasa çağırır.

ŞƏXSİYYƏT VƏSİQƏSİ

Vicdan-insanın qeyrət səsidir,
Şəxsin-şəxsiyyət vəsiqəsidir.
Vicdan-ömrün şirini, acısı,
İnsanın, insanlığın güzgüsüdür.
Ruhun məhkəməsi, haqq səsidir,
Şəxsin şəxsiyyət vəsiqəsidir

2005

HƏR İNSAN

Hər insan
Özündən özünə və
Özündən dünyaya
Açılan pəncərədir.
Və hər gün
Göydən günəş işığı,
Ay nuru, Tanrı xofu
Qonur
Pəncərə-insanın
Sinəsinə.
Və hər gün
Günəş işığı,
Ay nuru,
Tanrı xofu
Pəncərə-insanın
Qəlbinə axır.
İnsan hər gün
Dünyadan özünə,
Özündən dünyaya
Öz pəncərəsindən
Baxır.

2006

ALLAH ƏMRİNDƏN ÇIXSAN DA

Allah əmrindən çıxsan da,
Çıxma qadın əmrindən,
Allah ədalətlidir, bağışlayandı,
Tövbə edənləri alqışlayandı.
Qadın əmrindən, sözündən çıxsan,
Vay halına: atan yandı.
Allah buyruğundan çıxsan da,
Qadın buyruğundan çıxma,
Özün öz əlinlə evini yıxma.
Allah səbrlidir, Allah böyükdü.
Qadın amansızdır, qadın dönükdü.
Ayağı altda cənnət olan qadının,
Ayağının altda cəhənnəm də var.
Qəzəbdən, hikkədən alovlanır.
Bir ayağı altda cənnət çiçək açar,
Bir ayağı altda cəhənnəm alov saçar.
Ayağının altı minalanmış olar,
Tamaha, şeytana aldanmış olar.

2006

SAKİT YUXULU GECƏ

Sakit yuxulu
Bahar duyğulu,
Yaz gecəsində
Göyün, göy sinəsində
Çaxnaşan buludlar
Dil açıb,
Danışan buludlar,
Yağışla dolub
daşan buludlar,
Göydə od tutub.
Alışan buludlar,
Yerə alovlu-
Alov donlu
İldırım atdı.
Gecənin yuxusunu dağıtdı.
Yeri yuxudan oyatdı.
Belə yazlı günlərdə,
Yaz avazlı günlərdə
Yerlə Göy arasında
Böyük sevgi yarandı
Ağaclar yağışda
Çimdi, darandı.
Torpaq yağışı sevdi
Yağış torpağı sevdi
Bu sevgini yaymağa
Küləklər xəbərə qaçdı
Yağış yerdə çiçəklədi
Yağış yerdə gül açdı.

2006

STANDARTLAŞMAQ İSTƏMİRƏM

Mən fikirlərimi, şeirlərimi
Standartlaşdırma bilmərəm
Fikirlərimi qəlibə sala bilmərəm.
Fikir sərhad bilməz
Fikir qəlibə girməz
Mən fikirlərimi
Qəlibə sala bilmərəm
Fikri qəlibə salınmış olsaq,
Demokratiyanı pozmuş olarıq
Fikrin azadlığını almış olarıq.
Nəhəng fikri boğmuş olarıq
Fikir nəhəng cin kimidir,
Fikir cini, fikir nəhəngi,
Cin kimi küpəyə salmış olarıq
Fikrin azadlığını almış olarıq
Mənim standart sözündən
Xoşum gəlmir
Fikri qəlibə sala bilmərəm
Qəlib fikrə yaramaz,
Fikir qəlibə sığmaz.
Xəyaldır fikrin qolu-qanadı,
Xəyalın məskəni,
Məkanı dünyadır,
fikir dünyaya da
Sığmadı.

2005

ARAMIZDA

Səninlə mənim aramda
Nə olmuşdu, nə vardı
Həmsi keçdi, getdi.
Öz yolunu tutdu,
Olanları unutdu
Düzmü, səhvimi etdi, getdi
Sərinləşdi aramız,
Dərələşdi aramız
Aramızdan çaylar axdı,
Aramızda kol-kos bitdi.
Yollar, izlər itdi,
Bir ömür də belə getdi.
Saqqalı ələ verdik,
Bir təhər yola verdik
Hər şeyi yelə verdik,
Hər şey yelə getdi.

2006

CANIM AZƏRBAYCANIM

İndi, indi
Qəddimizi düz tuturuq,
Ucalmışıq şax dururuq,
Bayrağımız kimi.
Əldə etdik azadlığı,
Azadlığı gözümüz tək
qoruyuruq,
Bayrağımız tək qoruyuruq.
İndi,indi
Bu bayrağın işığında,
Azadlığın işığında,
Vətənin çağırışında,
Dünyanın bəzəyində,
Yaraşığında öz yerimiz var,
Öz yerimizdə dururuq, kök atırıq.
İndi, indi
Tükənməz nəfəslə,
Sönməz həvəslə,
Quruda, dənizdə,
Azad Vətənimizdə
Şad yaşayırıq,
Xoş gün görürük,-

Üzü sabaha yol gedirik.
Yolumuz uğurlu olsun.
İşıqlı, nurlu olsun!
Günəş üzümüzə doğsun.
Vətənim canım
Azərbaycanım!
Əlimizdədir Qızıl balıq-
Qızıl Balığı biz ovladıq,
Azad Azərbaycanın -
Azad vətəndaşlarıq,
Fəxr edirik və qışqırıb
Ucadan deyirik:
Azərbaycanlıyıq,
Azərbaycanlıyıq.

1994

QORXU

Kim deyir qorxu pis şeydi,
İnsan doğulanda qorxunu
Köynək kimi əyninə geydi.
Qorxu da insanda bir adətdir,
Hikkəyə, qəzəbə itaətdir
Qanuna, Tanrıya ibadətdir.
Qorxu çox şeyə qadirdi:
Əyri yolda qadağadı,
Düz yola dəvətdir
Oğurluq, quldurluq yollarında
Yanan qırmızı işıqdır.
Qorxan insan-çıxmaz insanlıq
cıziğindən.
Qorxan müsəlman-çıxmaz
Müsəlmanlıq cızığindən.
Biz insanlar, biz müsəlmanlar
beləyik:
Qılınc müsəlmanlarıyıq,
Qılınca köləyik,-
Nə eləyirik-qorxudan eləyirik.
Qorxu hissi olmasa,
Qanunları saymarıq,
Tanrıya təpik atarıq.
Aləmi-Yeri, Göyü
Bir-birinə qatarıq
Ona görə də
Tanrı insanı yaradanda,
Qorxu hissi də yaradıb onda.

2005

DÜNYANIN ƏVVƏLİNDƏN GƏLƏN ATLI

Lap dünyanın əvvəlindən
Çaparaq gələn atlı,
Dünyanı tərs-avand
Gəzən atlı,
Atlı kimsən, nəçisən?
Hardan gəlib hara gedirsən?
Atlı hara çapırsan?
Nə itirmisən, nə axtarırsan?
Məqsədin məramın nədir?
Yolları yormaqda qərarın nədir?
– Mən zamanam, kainatam,
Kainatda həyatam,
Hər anda bir məqamam,-
Məqamlarla yaşayıram.
Məqamlarda yaşayıram.
Gecəyəm, gündüzəm- dayanmaram.
Gecə-gündüz mən varam,
Tanrı töhvəsiyəm, haqq səsiyəm,
Mən bu dünyanın tarixçəsiyəm.
Dünya mənəm, mən dünyaya
Hopmuşam.

Tanrı mənə "ol" deyib,-
"Mən" olmuşam.
Kainatla, həyatla bir
Doğulmuşam.
Mən zamanam, zaman mənəm,
Mən ölməzəm, mən itməzəm.
Əvvəldən sona doğru səfərdəyəm.
Mən dünyayam, mən bəşərəm,
Bəşər məndə qərarlaşıb.
Lap dünyanın əvvəlindən,
Milyon ildir yol gəlirəm.
Mən Tanrının haqq səsiyəm,
Tanrı mükafatı, töhfəsiyəm
Mən atımı çapmalıyam,
Məqsədimə, məramıma çatmalıyam.
Bu həyatı, bu büsatı yaşatmalıyam.

2005

DƏRDİMİZİ YAZIRAM

Şeir yazdım bir ömür,-
Sözə qarışdı başım,
Söz oldu dostum, sirdaşım.
Sözü-sözlə bəzədim,
Sözə söz geyindirdim, bəzədim,
Sözü çılpaq yazmadım.
Söz yükümü daşdım-
Öz yükümü daşdım,
Daşdım gecə, gündüz-
Düz yolumu azmadım.
Sözdən-söz dərdim,
Sözə qəbir qazmadım.
Kədər-mənim sevgilim,
Həsrət oldu qardaşım
Dərd-yol yoldaşım,
Dərd-dostum, sirdaşım.
Mən şeir yazmıram,-
Səndə, məndə olan,
Sinəmizdə qalanan
Odlanan, alovlanan,
Ürəyimizi yandıran,
Dərdimizi yazıram.
Dərdimi dəfn etməyə,
Qələmlə qəbir qazıram.

2006

AİLƏ DƏ DÖVLƏTDİR

Ailə-
Öz mülkü, həyəti,
Öz səddi, sərhəddi,
Öz sirri, siyasəti,
Öz məni, mənliyi olan
Kiçik bir dövlətdir.
Ailəyə gələn gəlin
Bu ailə-dövlətin
Sakini, vətəndaşı olur
Gəlin bu ailə dövlətin,
Sirrini, sözünü, söhbətini
Bu ailə-dövlətin
Səddindən kənara,
Sərhəddindən uzağa
Daşırırsa, ötürürsə,
Gəlin bu ailə-dövləti,
atmış olur.
Gəlin bu ailə-dövləti
Özgələrə satmış olur.

2006

QOCA HARA GEDİR

Haraya gedirsən qoca?
Haradan gəlırsən qoca?
Haraydan gələn ayaq izlərin,
Haraya gedən ayaq izlərin,
Harayçılıqda yolları yordu.
Dünyaya gəldiyin gündən,
İlk addım atdığın gündən,
Dərinliklərə, çətinliklərə
Baş vurdun, əl atdın,
Səsinlə, sözünlə izinlə
tarix yaratdın.
İndi sözün kəsərdən düşüb
İndi izlərin yollara düşmür,
İndi səsin uzağa çatmır
İndi izlərin yolları yormur,
İndi yolların tükənib artıq.
Cəsərlə hünərlə
Dünyanın dərd yükünü
alıb çiyinlərinə
Kənd, kənd, şəhər, şəhər
Gəzdirən dizlərin, əllərin
Durduğun, oturduğun yerdə

Titrəyir, dözümsüz olub.
İndi izlərin tükənib artıq,
İndi yolların dalana düşüb,
İndi izlərin dalanda qalıb.
İndi izlərin haray çəkir,
Kömək istəyir, imdad diləyir.
Titrəyən əllərin, uçunan dizlərin,
Solğun gözlərin imdad diləyir
Kömək gözləyir.
Darda qalan, dıǵalarda qalan
Qarabağ kimi

2005

İSTƏK QARĞIŞI

Ana, ay ana
Ərkyana
Alqış etmək istədin:
"Saqqalın ağarsın,"
"Saqqalın ağarsın" dedin.
Arzun ürəyində qalmadı,
Saçım da, saqqalım da
Ağardı.
İndi hansı xoş üzlə,
Məni görəndə belə
Boyumu sevəcəksən
əzizləyəcəksən?
Bəlkə yenə,
Elə ərkyana
Baxıb ağ saçıma, saqqalıma-
deyəcəksən:
"Ay saqqalın qaralsın,"
"Ay saqqalın qaralsın,"
Bəlkə yenə alqışın
Ana, müstəcəb ola,
Saçım, saqqalım qarala.

2006

ÖZÜMƏ OXŞAYIR

İndi dərək etmişəm,
İndi bilmişəm,
Bəlkə yuxuda görmüşəm-
Özümə oxşayır
Şeirlərim bir az,
Bir az da oxşayır
Zəmanəsinə.
Qoşulur,- səs verir
Zəmanəsində doğulan
Haqq səsinə,
Ədalət səsinə.

*

Özümə oxşayır şeirlərim də:
Sadədir, kövrəkdir,
Boyu bəstədir.
Yeni duyğularda,
Yeni həvəsdədir.
Qayğılar, ağrılar
Dolub sinəsinə-
Qoşulub haqq səsinə,
Ədalət səsinə.

*

Özümə oxşayır
Şeirlərim də,
Sevinir xeyirdə,
Ağlayır şərdə,
Yığılır, toplanır,-
Can dəftərimdə,-
Dönür həyat nəğməsinə,
Qoşulur haqq səsinə,
Ədalət səsinə.
Özümə oxşayır şeirlərim də,-
Misralar seçilir,
Boyuma biçilir,-
Özümə, boyuma tən gəlir.
Misralar durna qatarı,-
Elə misra-misra
Göylərdən gəlir
Qoşulur haqq səsinə,
Ədalət səsinə

2006

SEVMİRSƏN-SEVMƏ

Sevmirsən-sevmə,
Özün bilərsən-
bəlkə də, sevməyə,
sevgiyə layiq deyilsən.
Sevdi- sevgidən döndün,
Sevgi alovunda
Yandı, söndün.
İndi qəlbimdə ancaq
sevgi adlı boşluq olacaq.
Sevgin daş olub
Ürəyimdən asılacaq.
Başımın üstündən asdığım,
Başım üstə saxladığım,
Silib- tozunu aldığım,
Sevə-sevə
Gündə min yol baxdığım,
Şəklin də özün kimi
Düşdü eşq ucalığından.
Uçdu
Qəlbimdə ucaltığım
Sevgi dağından.
İndi şəklin can verir
Ayağım altda,
Can verir
Sevgi bayrağım altda

HƏR ŞEYİN ZAMANI VAR

İraq Küveyti, Amerika da İraqı vurdu

Hər şeyin zamanı var,
Zaman zamanında gəlir,
Zaman, məqamında gəlir.
Səddam Hüseyin Buşdan
Gizlətdi dövlətini, varını,
Gizlədə bilmədi buynuzlarını
Onun "RAKET" buynuzları,
Onun "NEFT" buynuzları,
Buşu lərzəyə salırdı,
Gecələr də gündüzlər də,
Rahatlığını alırdı.
Belə buynuzlu qoçların
Buynuzlarını qırmaq üçün,
Buş fitvalara əl atdı,-
Böyük hərbi blok yaratdı.
"Təhlükəli", "terrorçu",-
Buynuzları qırmağa can atdı.
Zaman gəldi, özü də yaman gəldi,
Buynuzlu qoçların buynuzlarını
Sındırmaq məqamı gəldi
Günahlıdır, günahsızdır,
Soruşan yoxdur.
Buşun qərarı belədir, budur
Səddam Hüseyin buynuzludur,

Günahı çoxdur,-
Buynuzları sınımalıdır.
Kim deyir buynuzlu qoçlar,
Hər zaman sakit duracaqdır,-
Heç vaxt heç kimi
Vurmayacaqdır
Qoçların döyüşə hazır,
Buynuzları ki, var,- haçansa
Kəllə-kəlləyə gəlməlidir,
Kəllə-kəlləyə dəyməlidir,
Kimisə, nəyisə vurmalıdır.
Siyasət uzaqgörənləri,
Siyasət-siyasəti bilənləri,
Ayıqlığa, sayıqlığa çağırır.
Qocalarda o buynuzlar ki, var
Silah anbarı, "Barıt çəlləyi"-dir.
Qoçlarda o buynuzlar ki, var
"Atom nüvəli" bombaya bənzər,
Üstündə qərəzli barmaqlar duran,
Atəşə hazır nöqtəyə, tətiyə bənzər.
Qoçlarda buynuzlar
Vurmaq qırmaq üçündür
Qoçlarda buynuzlar
Dağıtmaq, uçurmaq üçündür.
İndi təhlükəsizlik naminə
Bütün buynuzlar qırılmalıdır.
Buynuzlu qoçlar
Buynuzsuz qalmalıdır

2004

SƏN HƏLƏ

Sən hələ də,
XX əsrdəsən.
Hələ də
kəmkəsirdəsən,-
Yedəyə alınası
deyilsən,
Qabağa salınası
deyilsən.
Sənin zamandan,
Zamanın səndən
Xəbəri yoxdur.
Vay halımıza:
Sən tək deyilsən,
Sənin kimiləri
Hələ də çoxdur.

2007

YUXUSU POZULAN QUŞLAR

Sakit, yuxulu
Yay gecəsində,
Quşlar
Ağacları, kollara
qonub yatdı.
Kimsə, hardasa
Quşların yuxusuna
Bir güllə atdı.
Yatmış quşların
Yuxusunu dağıtdı.
Səsdən səksənən quşlar,
Yuxulu, yuxulu,
qorxa, qorxa
Qaranlığa uçdular.
Uçub yox oldular.
Harda mərdimazar var,
Dönər topa, tufəngə
Yuxulara atılar.

2006

SƏS SALMA QADASI

Mən göz ağı, sən qarası,-
Qara ilə ağ arası
Uzaq deyil, qadası.
Çökərəm ağdan qaraya,
Köçərəm ağdan qaraya
Səs salma, qadası,
Gələn olmaz haraya.

Gözünün ağı gündüz,
Qarası gecə
Bax, gör necə
Gecədə nur qaynaşır.
Nuru aşır-daşır
Dönür nurlu saraya.
Səs salma, qadası,
Gələn olmaz haraya.

*

Üzündəki abır-həya,
Həya nuru yaya - yaya, -
İşıq saçar bu dünyaya
Uçub gəlləm işığa.
Girən olmaz araya,

Səs salma, qadası,
Gələn olmaz haraya.

Gözünün ağı,
Gözəllik tağı,-qeyrət qalası,
Qarası qalada qönçə,
İsmət aynası- sevgi dünyası.
Bu sevgi dünyası-
Baxmaz ağa- qaraya.
Səs salma, qadası
Gələn olmaz haraya.

2006

VƏTƏN, ZƏLİDƏN, GƏNƏDƏN QORUN

Vətən, sənin qanını soran
Zəlilərdən, gənələrdən qorun
Adına, sanına ləkələr vuran,
Sənə badalaq gələn, tələ quran,
Ədalı, lovğa gədələrdən qorun.
Üstünə, hüsnünə vurulan
ləkələrdən qorun.
Yerli, yersiz vurulan,
Tənə-toxmaqdan qorun.
Özünü, sözünü bilməyən,
Dəliddən axmaqdan qorun.
Meşə çaqqalsız,
Dükən baqqalsız,
Şaxta baba saqqalsız olmaz
Şirdən, pələngdən qorxun olmasın,
Sən quduzlaşmış,
həddini aşmış
Tülküdən, çaqqaldan qorun.

2006

İNDİ ŞAİRLƏR

İndi şairlər
Dərdən, ölümdən yazır.
Dərd də, ölüm də
İnsanın canındadır,

Hopub, çöküb
qanındadır.
Nə desin, nə yazsın
O yazıq şair?
Təzadla dolu
Həyata dair?
Dərd də, ölüm də özündədi,
Dərdi də ölümü də
Göz önündədir.
Dərddən, ölümdən
Kim qaça bilər?
Dərd də ölüm də
alın yazısıdır,-
İki qaşın arasındadır,-
Aldığımız havadadır,
İçdiyimiz sudadır,
Havadan, sudan

Ayrılmaz olmur,-
Havasız, susuz da
Yaşamaq olmur.
Hava da, su da
Ölüm qoxuyur,
Diri insanlara
Fatihə oxuyur.
Xeyirlə, şər üz-üzədir.

Olum da, ölüm də möcüzədir.
Dərd-dərddir-dərdi
çəkənlər bilir.
Dərdi də, ölümü də
Dərd özü doğur

2006

MƏŞƏL TƏKİ SÖNDÜ

Bir vaxt
can deyib, can eşidərdik,
Deyərdik, danışardıq
gülərdik.
Sakit, sakit sevişərdik.
Sonra... sonra
Necə oldu, nə oldu
bilmədik.
Dəyişdik, döyüşdük,
yola getmədik,-
gedə bilmədik
Kim tələ qurdu,
kim cadu etdi,-
o sevgi, o sevinc
o xoşbəxtlik
Yox olub getdi.
Yerində qəzəb bitdi,
kin bitdi,
qəlbimiz də evimiz də
Suyu kəsilmiş
dəyirmanı döndü.
Sevincimiz, sevgimiz
Məşəl tək yandı, söndü.

YOL GÖSTƏRİRSƏN

İlahi, mən Sənə
Heç nə demək istəmirəm,
Səndən heç nə
Diləmək istəmirəm
Bilirəm,
Ürəyimdən keçənləri,
Ürəklərdən keçənləri,
Arzuları, diləkləri
Hamıdan yaxşı bilirsən,
Lazım olanda,
çaşıb qalanda-
Yollarını azanda,
Hamıya öz yolunu,
Öz yerini göstərirsən,-
Yollarına işıq saçırsan,
Bağlı qalmış qapıları
Üzlərinə açırsan.
Sən həm də
Zamanı gələndə
Haqq yolunu azanları,
Mərdə quyu qazanları,
Dindən-imandan
qaçanları
Layiq olduqları qədər
Cəzalandırırsan.

2006

ÖMRÜN VIDEO LENTİ

Ömür də,
Video lent kimidir.
Çalınar, oxunar, baxılar,
Yetişər sona.
Nə yazmısan, nə çəkmisən,
Kim olmusan, indi kimsən?
Lent fırlandıqca
Baxarsan ona
Yaddaş təzələnər,
Xatirələr dirilər,
Cana gələr,
Dil açar, işıq saçar,
Nur olub üstünə ələnər.
Xatirələr videolarda
Canlı bir həyata dönər
Lent fırlanar,
Lent qurtarar,
Videoya dönmüş ömür
Yetişər sona.
Yaranan insan
Yaşayar əlli il, yüz il
Bəlkə də bir az çox,
bəlkə də az
Yaradan olar,-Tanrı olmaz.

2005

SÜRPRİZLƏR

Bu həyat, bu dünya insanlar üçün
elə hey sürprizlər doğur.
Tale yüklü,
Tale körklü sürprizlərdən
Baş açmaq da olmur,
Qaçmaq da olmur.
Bu həyat,
bu dünya
İnsanlar üçün,
Daşqın, uçqun, tufan donlu,
Zəlzələ, vulkan donlu
Sürprizlər doğur.
Sürprizlər hər zaman
İnsanların
Yolunun üstdə
Pusquda durur.
Məqam gələndə,
bəxti, taxdı dönəndə,
İldırımına dönür, vurur.
Bəxti gətirənlər
Ya xəzinə tapır,
Ya da lotoreyada

bir maşın udur.
Sürprizlər övlad kimi də
dünyaya gələ bilər.
Qaçqına, köçkünə dönə bilər.
Bu dünya sürprizlə dolu,
Yoldu, izdi başdan ayağa,
Bu dünya sürprizdi başdan-ayağa

2006

BAKIDA GECƏ

Gecə qara örtük kimi
Endi şəhərin başına,
Şəhər qaranlıqda uyudu.
Qaralıqda boğulan Xəzərin
Uğultulu səsi
Dalğa-dalğa
Ətrafa yayıldı.
Dəniz çırpındı,
Əl atdı sahillərə,
Kömək üçün
Yalvardı küləklərə
Dənizdə balıqlar,
Sahildə böcəklər
İşiq axtardı.
Gecənin qara saçlarını
Şəhərin lampa işıqları
daradı.
Göyün bağına
Ulduzlar sancıldı.
Həsətdən, tənhalıqdan
Ayın qəddi əyildi.
Maşınlar qarajlarda,

İnsanlar evlərdə gizləndi.
Sükut qulaqlara dürtüldü.
Yuxular gecənin
Yükünü əydi.
Yorulmuş şəhər
Dincəlsin deyə
Gecə şəhərin
Üstünə örtüldü.

2005

BAHARDA

Ay bir qədər
Gözəlləşdi-sevindik,
Günəş bir qədər
yaxına gəldi-isindik.
Daha zərif,
daha yüngül geyindik,
Təbiətin seyrinə çıxdıq:
Dağlar, dərələr,
Göz görənlər mənşərlər,
Güllərlə çiçəklərlə
bözəndi.
Güllər, çiçəklər
yanaqlarını, dodaqlarını
rənglədi,-
Nəfəsləri ənbər qoxudu.
Saçları, saçaqları
Günəş rənginə boyandı.
Yatmış təbiət
Yuxudan oyandı.
Yaşıl rənglər aşdı-daşdı,
Hər yan yaşıllaşdı,
Hər yan çiçək açdı,

Əlvan rəngə boyandı.
Göydən bərəkət yağdı,
Torpaq dirildi, canlandı.
Arılar çiçəklərdən,
Güllərdən bal yığdı.
Qarışqalar yuvalarına
yem daşdı.
Quşlar nəğmələrilə,
İnsanın ruhunu
oxşadı, əzizlədi.
Gözlər gözəlliyə dikildi.
Bədnəzərdən xoflanan
Bahar, Vətən -
Yanını qaşdı.
Çöldə, çəməndə
Gül də bitirdi.
Üzərlik də, kol da
bitirdi.

2005

İNSANLAR

İnsanlar
Kənddə, şəhərdə,
xeyirdə, şərdə
Elə hey boş yerə
çəkişir, dartışır,
Kini, hikkəsi
həddini aşır,-
Bir-birilə
hesab çürüdür
haqq-hesab çəkir
Həyata-həyatı boyu
Gah savab,
Gah da günah əkir.
Günahlar tikana dönür,
Arada, yollarda bitir,
Günahsız insanları
Didir-incidir-
yada salmırlar ki,
son anda,
son məqamda
Son hesabı
Tanrı özü çəkir.

Həmı Tanrının
ələyindən keçir.
Onda, o zamanda
Əməlisaleh insanlar,-
Xeyirxahlar-
Şimşək təki
Sıyrılıb çıxır-
Qara buluda dönmüş
Günahlarından,
Canı qurtarır,
Cəhənnəm adlanan
Alovdan, oddan

2007

ŞƏR DEDİLƏR

Görüşdü iki dost,
Başladılar söhbətə.
Sözləri qurtaranda
Qurşanıb siyasətə,
Keçdilər müxalifətə,-
Girişdilər qeybətə
Tüpürdülər vicdana,
Hər şeyi billə-bilə
Hər şeyi qana-qana
Yalan üyütdülər,-
Yalan yedilər,
Şər atdılar,
Şər dedilər,
Bu dövlətə,
Bu millətə
"Əhsən", "bərəkallah"
Bu dostluğa, bu qeyrətə

2006

SƏBRLİ OLDUM

Tanrı buyurduğu kimi
Ömrüm boyu
Səbrli, təmkinli oldum.
Dərdlərimi
Bağlama edib
Atdım dəniz sahilinə,-
qayıtdım evə
sevinə, sevinə
Sonralar
Dərdi,-
Dərd bağlaması kimi
sahilə aparmadım.
Qorxdum
səbrsiz dərdlilərin
dərdinə yarıya bilər

2006

YAZ GECƏSİNDƏ

Bu yaz gecəsində
Yağış yağdı-kəsdı,
Gecə
gecə köynəyini
Geyinib yatdı
Dünyanı
Səhər yuxusundan
Şiltaq quşların
nəğmələri oyatdı.
Dünya
Bu yaz gecəsində
Bir ot boyda,
Çiçək boyda
Böyüdü boy atdı.

2007

HARAYA GƏL

Əzizim, haraya gəl,
Haya gəl, haraya gəl,
Qarabağ darda qalıb,
Azğın dığalarda qalıb,-
Silahlan davaya gəl.
Qeyrətlər-cürətə gəlsin,
Yağı düşməni,
Qarı düşməni
Məhv etmək üçün,
İgidlər hərəkətə gəlsin.
Xankəndində, Şuşada-
Qarabağda
Üç rəngli bayrağımız
Yüksəlsin,
Əzəmətlə, hikmətlə
Yellənsin.
Ermənilər
Bu bayrağın önündə,
Nəsil-nəsil diz çöksün,
Nəsil-nəsil baş əysin!

2005

ƏHLİKƏF ŞEİRLƏR YAZMIRAM

Bir ömür yaşadım,
Bir qələm boyu-
Qələm yaşıdım,
Öz yükümü
Öz əlimlə daşıdım.
Qəm oldu, -qəmləndim,
Sevinc oldu, şənləndim-
İnamıma, ümidimə yükləndim
Öz mənimə, inamıma yığıldım,
Bir Allaha sığındım
Öz yolumu azmadım
Qələmim qahmarım oldu,
Qələmim həmdənim oldu,
Qələmim dayağım oldu,
Qələmim çırağım oldu.
Qələm sözüydənəm,
Qələm sözgüdənəm oldu
Sözümü güddü,
Özümü güddü,-
Özünü də, məni də qorudu,-
Öz yolumu azmadım.
Nə yazdım, dərdimi yazdım.
Əhlikəf,
Sərsəm, sərxoş
Şeirlər yazmadım.

2004

ATILAN GÜLLƏ

Atılan güllədir
deyilən söz də,
Bəzən hədəfə dəyir,
Bəzən yan keçir.
Güllədən betərdir
Dəyməli göz də,
Dəydiyi vaxtı
anlamaq olmur.
Güllə hədəfindən
yayınmaq olar,
qorunmaq olar,
Gözün hədəfindən
Yayınmaq, qorunmaq olmur.

2006

SONRA NƏLƏR OLACAQ

Sən dediyini de-
Dediyini yaz,
Gələr zamanı,
Axtararlar
samanlıqda samanı.
Çox itiklər,
itik düşənlər
itgin düşənlər
tapılar.

Əldə, dildə olanlar,
Toz tək gözə dolanlar,
Varla fırlananlar,
varlı dolananlar,
itik düşəcək,
itgin düşəcək
Kirə çıxacaq
Tapılanlar, itənlərin
Kirə çıxanların,
Yerini tutacaq.
Sonra... Sonra
Gör nələr olacaq,
Gör nələr olacaq

1990-2006

SONRA...SONRA

Səni də,
Sənin dediklərini də
Zövqümə uyğun seçdim
Ələkdən, xəlbirdən
keçirdim.
Sənə görə,
Sənin dediklərinə görə,
Pis-yaxşı
Yaşadığım ömürdən
Keçdim.
Sonra...sonra...
Nə vaxtsa, hardasa
Kölgəmiz görüşmüş,
Kölgəmiz düşmüş,
Kölgəmiz sevişmiş
Ağacın kölgəsinə dönəcəm.
Kölgəmizlə,izimizlə
Görüşüb,
Yanına köçəcəm və
Allaha şükür edəcəm.
İndi, nə məni sənə görə,
Nə də səni mənə görə,
Dara çəkən tapılmaz.
Tapılsa,

Söz-söhbət başlana bilər,
Kölgəmiz, izimiz
daşlana, bilər,
Lülələr üstümüzə tuşlana bilər,
Hətta tətiklər dartıla bilər,
Ancaq tufənglər açılmaz,
Güllələr atılmaz.
Sonra...Sonra...
Allah Kərimdir.

2006

İLİ ARXIVƏ GÖNDƏRDİK

İsinə-isinə
yayı payıza döndərdik,
Əsə-əsə
qışı yaza döndərdik.
Çalışdıq, vuruşduq,
Bir yaş da başa vurduq,-
İli də arxivə göndərdik.

2007

SƏNİN ÖZ YOLUN VAR

Sənin öz yolun var,
Mənim öz yolum.
Yollarımız
bir zamandan, bir məkandan,
Bir nöqtədən
Yola çıxıb, ayrılıb,-
Arzusuna, istəyinə
yollanıb,
Bu dünyanı dolanıb.
Yollarımız
yollar boyu
gələcəyə boylanıb.
haçansa, nə vaxtsa
yollarımız
geriyə doğru yol alsın,
görəcək ki,
Zaman keçib,
məkan dəyişib,
həmin nöqtə öz yerində
tapılmaz,
Tapılsa da,
yollarımız o nöqtədə
qovuşmaz.

2007

M.Füzuliyə Nəzirə

İNANMADIM

Dünya məni usandırdı,
Mən dünyadan usanmadım.
Yar yolunda cəfa çəkdim,
Yar başına dolanmadım.
Çağladım çaylar kimi,
Duru qaldım bulanmadım.
Pərvanə tək işıq sevdim,
Yandım, geri dayanmadım.
Sən dedin ki, Leyliyəm mən
Məcnun oldum, inanmadım.

1959

OLMAZ

Zorla- ZOR SÖZ
Yazmaq, demək olmaz.
Zorla yazılmış şeiri
Zorla sevdirmək olmaz.

2007

ÖLÜMDƏN GÜCLÜ

/Həyalı qızın qorxusu/

Ana,
Zülmdən qorxmuram,
Ölümdən qorxmuram,
Küçədə gedəndə,
Küçəni keçəndə
Yaman qorxuram,-
Qorxuram, maşın vura,
Yıxılam,-üstüm açıla,-
Üstüaçıq küçədə qalam
Yad baxışlara,
Naməhrəm gözlərə
tuş olam.
Ana, mənim bu dərdim,
Ölümdən güclüdür, deyərdim.
Qorxuram, yaman qorxuram,-
Yıxılam,
Üstü açıq küçədə qalam.

2007

BU AXŞAM

Bu axşam,
yandırıldı şam.
Yandı içindən,
Əridi içindən,
Töküldü dibinə
Qəzəbi, hikkəsi.
Yığıldı özü öz içinə,
Çıxmadı səsi.
İşığı düşdü ətrafa
Ətraf işıqlandı.
Hər yana nəzər saldı,
İşıqlı baxışları ilə
Düşdü dibinə kölgəsi,
Öz dibini görmədi,
Artdı, çoxaldı dərdi.
Ha alışdı, ha yandı,
Səssiz fəryad qopardı
Axdı xəcalət təri,
Şamı yuyub apardı.

2006

SÖZLƏ-SÖZ TUTURAM

Hər gün
tezdən dururam.
Sözlə,
söz tuturam,
dərdi, qəmi unuduram.
Dünyanı dərk etməyə
Zamanla ayaqlaşıb,
qoşa getməyə
Kitabla yatıb,
Kitabla dururam
Hər gün, səhər tezdən
Söz yazıb,
Söz qoşub,
Söz uydururam.

2006

ŞEİR DƏ İNSAN KİMİDİR İNSAN KİMİ DÜNYAYA GƏLİR

Şeir də insan kimidir,
İnsan kimi dünyaya gəlir.
İnsan kimi Bürç altında doğulur,
Talei bürclərdən asılı olur.
Kimisi uğurlu,
Kimisi uğursuz doğulur.
Uğursuz doğulan şeirlər,
Zamanla barışa bilmir.
Uğursuz doğulan şeirlər,
Uğursuz həyata alışa bilmir.
Dünyanı tərək edir,
Həyatdan vaxtsız gedir.
Uğursuz insanlar,
Uğursuz şairlər,
Uğursuz şeirlər,
Uğursuzluğu,-
Uğursuz Bürclərin
Adına, ayağına yazır.

2005

BU YOLUN YOLÇUSUYUQ

Əcəl insana doğru yox,
İnsan əcələ doğru yol gedir.
Hamı bu yoldadır,-
Biz bu yolun yolçusuyuq

2004

BÜRÜNÜR

Bu gözəl güllər,
Gözəl çiçəklər
Baxanda adamın
Üzünə gülür.
Gülüşündən
Nur süzülür,
Ənbər tökülür
Bu güllər, çiçəklər
Utanır, nədir?-
Gecə jalələyə,
Gündüz şəfəqlərə
Bürünür.

2003

ŞEİR YAZILIR

Şeir istəyəndə yox,
İstəməyəndə
Qəflətən yazılır.
Oturub
Zorla şeir yazan şair,
Ən çətin yoldadır.
Yazdığı şeirlər də,
Yazılan şeirləri də
Ağızda, dildə zəhər dadır.

2004

QADİR ALLAH

Qadir Allah,
Yaratdığı,
bu dünyaya
atdığı
İnsanları da
Qadir yaradıb.
İnsanlara
qadirlik verib.
Qadir Allahın,
Qadir insanları
İstəsə,
Hər şeyə qadir olur.
Qadir insan nadir olur.

2007

SEVGİLİM

Şükür Allaha,
Sən də sağsan,
Mən də sağam,
Yeyirik, içirik,-
Sağlığımıza nuş edirik,
Sevgilim.
Qoşulmuşuq
Zamanın, insanların
Axınına, axarına,
Üz tutmuşuq
Bu dünyanın axırına.
Hələ ki, yol gedirik,
Hələ ki, yoldayıq,
Həyat adlı oyundayıq,
Sevgilim
İstəsən də
İstəməsən də
Bu oyuna qoşulmalıyıq.
Dünya dediyin,
Şahmat taxtası,-
Hesabsızdır gedişlərin,
Hesabsızdır xodların sayı;

Udanlar, uduzanlar çox olacaqdır.
Sevgilim
Çoxlarını zaman
Bayram yumurtası kimi-
Dişlərinə vuracaqdır,
Sınıqları atıb bir yana
Saflarını özündə saxlayacaqdır,
Sınaqda sınımayanlar,
Sınaqdan üzü ağ çıxacaqdır.
Sevgilim.

2005

VAXT ƏLİMDƏDİR

Bu vaxt-mənim
Vaxtıma düşüb.
Bu vaxt mənim
Baxtıma düşüb,-
Taleimlə görüşüb.
Bu vaxtın vaxtı
əlimdədir.
Bu vaxtın bəxti
əlimdədir.
Vaxtın-vaxt yükü
Kürəyimdədir.
Bu vaxtı-
Vaxtında daşımalıyam,
Bu vaxtı bəxt bilib
yaşamalıyam.
Vaxtı-
vaxtında daşımalıyam.
Vaxtın vaxtını
yaşatmaq gücü
Bəlkə elə məndədir.
Vaxtın vaxtını
Uzatmaq gücü-
kədəri, sevinci
Qələmədir.

2006

APARDI SELLƏR SARANI

Ay ellər, obalar,
Ay bu mahnını oxuyanlar,
Bu mahnıda yalan var,-
Sarani sellər aparmadı,
Sarani ermənilər apardı.
Sellər gül-çiçəyə dəymədi.
Sellər gözələ, göyçəyə dəymədi.
Vətən gözəlini yurd gözəlini,
Yurd-yuvasından qopardı,
Sarani ermənilər apardı.
Saralar əsirdir, saralar dardadır,
Saraların gözləri yoldadır.
İgidləri ağ atlara mindirin,
İgidləri düşmən üstə göndərin.
Saraları zorla geri döndərin.
"Apardı sellər Saranı,
Gözəl, göyçək qız balanı"
Ay ellər, obalar,-
Ay bu mahnını oxuyanlar,-
Bu mahnıda yalan var.
Saralara sellər dəymədi,
Vüqarını əymədi.
Yurd yuvasından qopardı,
Saraları ermənilər apardı...

2006

ÇİNARLAR

Çinarlar harda var, -
Tutaraq geniş yolu,
Bəzəyir sağı-solu.
Yol var bom-boşdur,
Yol var dəli-dolu

ÇƏKHAÇƏKDƏDİR

İnsanın içində,
Bir Şeytan, bir Mələk olur
Şeytan sola-şərə,
Mələk sağa-xeyrə çəkir.
İnsan
Şeytanla Mələk əlində
çəkdiyini çəkir,-
çəkhaçəkdədir.
Bu çəkhaçəkə,-
Bu Şeytan-Mələk söyüşünə,
İnsanın içindəki
Bu qladiator döyüşünə
Ancaq Tanrı
baxa bilir.
Bu döyüş
Gecə də- gündüz də
gedir,-
Döyüş, Tanrı nəzarətindədir

2006

QUŞ QRİPİ

Yerdən oldu, göydən oldu,
Hər şey birdən oldu.
Dünyada həyat üçün,-
İnsanlar üçün,
İnsanlığ üçün,
Sərhəd bilməyən,
Köçəri quşlardan
Təhlükə doğuldu.
Quşlar-
Virus başlıqlı,
Virus yüklü
Uzaq uçan,
Uzaq vuran
Raketlərə döndü.
Yumurtalar-
Yumurta boyda
Bombalar-
Mədəyə yol tapa bilən,
Virus yüklü ölüm saçan,
Kamikadze oldu-partladı,-
İnsan içəridən söküldü,
İnsan içəridən dağıldı.

Təbabət diz çökdü,
Təbabət diz qatladı.
Virusa gücü çatmadı,
Təbabət çat verdi, çatladı.
Sərhəd bilməyən,
Sərhəd tanımayan
Köçəri quşlar,
Harda var,
Havalandı, havaya döndü,
Yerdə, göydə, dənizdə,
Bizim də ölkəmizdə,
Görünməz, bilinməz,
Viruslu davaya döndü,
Çoxlu insan həyatı
Yandı, söndü, külə döndü.

2006

TANRIYA YAXINLAŞDILAR

Həyatdan, insanlardan-
cəmiyyətdən
əli üzülən qocalar
Həyatdan, insanlardan-
cəmiyyətdən uzaqlaşdılar.
Uzaqlaşdılar-
Ruhani oldular,
Nurani oldular,
Pirani oldular-
İnsan həddini aşdılar,
Tanrıya yaxınlaşdılar.

2007

GÜNƏŞƏ BOYLANIR

Bu dünyadan gedəndə,
Qınımıza çəkilirik,
Tum kimi
Torpağa əkilirik,
Bizdən xatirə,
Başdaşı qalır.
Hər səhər
Hər şeydən əvvəl,
O əvəzimizdən
Günəşə, bu dünyaya
boylanır

2006

İSLAM QALMIŞAM

Qaşların alın yazısı,
Ayrılığa aparın
Yollar kimidir
Qaşların yanlara açılan
Qollar kimidir.
Qaşların
öz yerini unudub,-
Biri Qərbə, biri Şərqə
Üz tutub
Baxışlarımla
Qaşlarının arasına əkilmişəm,
İki qaş arasında
İsa kimi
Çarmıxa çəkilmişəm.
Qaşların od vurub
Yanmışam,
Yana-yana dayanmışam.
Demə ki, qaşlara vurulub
Xristian olmuşam,
Anadan gəlmə islamam,
İslam da qalmışam.

2006

KİŞİLƏR BİLMİR

Kişilər
qadınlar haqda
çox şeyi bilmir,
bilməyəcək də.
Qadınlar kişilər üçün,
Okean qədər dərinidir,
Kainat qədər sirlidir- sirdir.
Alimlər ha arasında,
Ha araşdırsın,
Bir əlində işıq,
bir əlində qələm,
Gözündə zərrəbin-
yenə dərk edilməz olar,
Yenə dərk olunmaz qalar,
Gün kimi, Ay kimi
göz önündəki
Bu varlıq, bu aləm,-
Bu möcüzəli insanlar,
QADINLAR,QADINLAR...

2006

SƏN AĞAC ƏK

Dərdin çoxsa,
Dərdinə şərik
Çoxlu ağac ək,
zəhmətini çək.
Başın da qarışsın,
Dərdin də dağılsın
Əkdiyin ağaclar
bitəcək,
Dərdlərini yeyəcək.
Onda sən
Ağacların barını dər,-
Özün də ye,
Dosta, tanışa da
göndər.

2006

QIŞ GECƏSİ

Saçların qış gecəsi,
Üzün-nurlu sübh çağı.
Yanaqların- dan yeri.
Evdə oturma, gözəl,
Düş həyəətə, gəz, yeri,-
Üzündə günəş nuru,
Gözündə günəş nuru
İşıqlandır Göyü, Yeri.
İşıqlandır arzuları,
İşıqlandır ürəkləri,-
Sən ey mələk,
Sən ey pəri.

2006

EY NAMAZ QILANLAR

Ey namaz qılanlar,
qılmayanlar,
Gəlin məscidə gedək,
Qibləyə üz tutub,
Allaha dualar edək,-
Xətadan, bəladan,
Zəlzələdən, qəzadan
Əli qanlı yağıdan
Ölkəmizi qorusun,
Bizə xilaskar olsun.
İllər-illərə calanır,
İllər-illərə qalanır,-
Qarabağ yağılarda qalır,
Gecə-gündüz talanır.
Allah bizə təpər versin,
Qeyrətimiz qeyrətə gəlsin,
Qeyrətimiz cürətə gəlsin,
Yaraqlanaq, silahlanaq,
Amerikaya, Qərbə baxmayaq,
ATƏT-i, AFƏT-i saymayaq,-
Erməni işğalında qalan
Vətənin özəyi olan,

Vətənin ürəyi olan
Qarabağı yağılardan alağ,
Qarabağı geri qaytaraq.
Qarabağ deyiləndə,
Yağı düşmən əl çalır,
Qeyrətimiz tər tökür,
İgidlərimiz alçalır.
Biz bu günlərdə gərək,

Bütün qadağalara tüpürək,
Silah alağ silahlanağ,
Vətənin özək hissəsi olan,
Vətənin ürək hissəsi olan
Qarabağı yağılardan alağ,
Qarabağı geri qaytaraq.
Qarabağ deyiləndə daha,
Xəcalətdən yerə baxmayaraq,
Başımızı dik tutub,
Vüqarla Allaha baxağ.

2006

PUL

İşi pul görür, pul gördürür,
Tələ qurur, tor hördürür.
Ara vurur, ara düzəldir,
Aşna olur, aşnalıq edir,
Çirkini gözəlləşdirir.
İş cəmlənir pul əlində,
İş danışır pul dilində
Açarı puldur lal dilidə.
Pul açara biganədir,
Kasıb-kusub bəhanədir.

2006

ÖZ İŞİM BƏSDİ

İlahi,
Mənə iş vermə,
Öz işim özümə bəsdİ.
Getdim işimin dalınca,
Şeytanlar yolumu kəsdi.
Oyundu-bəsdİ,
Həvəsdi-bəsdİ,
Ya şeytanları azalt,
Ya mələkləri çoxalt
Ya da şeytansız
bir dünya yarat
Məsləhət də, qərar da
Sənindi.
Mən durub işimə
gedirəm indi.

2006

VİCDANA ƏYİL

*hamını bəzəynə,
özü lüt gəzənə*

Mələk donu geyinmisən,
Mələk kimi görünürsən,
Ancaq mələk deyilsən.
Söyürsən, söylənirsən,
Nahaqdan
Deyinirsən, gileylənirsən,
Səviyyəndən enirsən.
Vıcdana əyil, vıcdanı dinlə,
Vıcdan olsun səninlə -
Qıbtədən, hıkkədən alacaq səni,
Haqq yoluna salacaq səni
Günahlarının əzabları,
Gecə,gündüz yuxularından,
Əsəblərindən asacaq səni,
Xəfiyyə itləri kimi,
Hayana qaçsan da, tapacaq səni.
Özün-özündən,
Xalqın gözündən, qulaqlarından
Hara qaça bilərsən ?
Eşit, bil yenə deyirəm:

Sənin günahlarına göz yumacağam,
Səni, günahlarını bağışlayacağam.
Təki sən tövbə elə,
Təki sən dinə, imana gəl,
Təki sən vicdanı dinlə
Yolu-yola salaq səninlə,
Yolu başa vuraq səninlə
Vidən həyatın, ruhun aynasıdır.
Dünya vidənla dayanasıdır,
Sən Tanrıya yaxın ol-
Vidən oynasıdır.
Vidənə əyil, Vidənı dinlə,
Vidən olsun səninlə,
Onda günahlardan yuyunacaqsan,
Onda saflaşib, durulacaqsan.

2005

YAŞAYIRAM

İlahi! Yaşayıram
Sənə doğru gedə-gedə
Sənə şükür deyirəm:-
Savabı, günahı dərk edə-edə.
Sən yaşat məni,
Yaşadıqca ömrüm boyu sevəcəm səni
Dünya öz işindədir,
Zaman gərdisindədir
Çaxqçaqlar-çaqqaçaqla
Baş ağrıdır,
Həyat ölüm bəsləyir,-
Kimi gəlir, kimi gedir,
Zaman, həyat dayanmır,
Biz zamanın gəmisindəyik,
Bir zamanın gəmisindəyik,
Elə həmişə yoldayıq.
Gedirik, gedirik,
hara gedirik,
hardan gəlirik,
Qarabağ dərdi
kürəyimizdədir.
Gedirəm-gedirəm ...
Gedirəm bu dərdi
Aparmaq istəmirəm,
Gedirəm,
Bu dərdi yaşatmaq istəmirəm.

Qarabağ dərdi
Vətən dəridir,
Vətəni darda qoyub,
Gedə bilmirəm.
Şəhid ruhlarını
məyus edə bilmirəm.
Tanrım! Qurani Kərimdə
Özün demisən
Təcavüzkarı vur öldür,
Çıxart vətəmindən.
Bunu Vətən tələb edir səndən
Bunu Vətən tələb edir məndən
Vətən yolunda şəhid olanın,
Yolu keçir, düşür Cənnətdən...
Dünya həmin dünyadır,
Yenə gələn gəlir,
Yenə gedən gedir,
Həyat, zaman
tarazlıqdadır.
Sən gəlibsən,
Mən gedirəm
Zamanın gəmisində
Sərnişinlərik.
Yükümüz-Qarabağ dəridir.
Gələn bu dərdi götürə bilmir,
Gedən bu dərdi apara bilmir.
Bu dərd illərlə aralıqdadır
Düşmən bu torpaqdan qovulmasa,
Əkdiyimiz torpaq,

Yediyimiz çörək, içdiyimiz su,
Qaladığımız ocaq
Bizi bağışlamayacaq.
Torpaq ölümüzə yaxasını açmayacaq,
Qəbrimiz od tutub yanacaq.

2005

İNTİHAR

Vicdan-vicdana gəldi,
Haqq-ədalət doğacağına
Söz verdi, and içdi.
Haqq-ədalətə
Hamilə qalan
Vicdanın
Böyüdü, şişdi qarnı,
Böyüyüb burnuna
İlişdi qarnı.
Lakin haqq-ədalət
Doğa bilmədi.
Öz səviyyəsindən
Yıxılan vicdan
Qəzəbini boğa bilmədi
Qəzəbinə qurban getdi.
Haqq-ədalət
Doğa bilməyən vicdan
Xəcalət çəkdi,
İntihar etdi.

2005

GÖZƏL DÜNYA
(iş yoldaşlarıma)

Neçə il
Əl-ələ verdik,
Gecə-gündüz işlədik,
İşimizlə öyündük.
Dünyanın, həyatın
Hər üzünü gördük,
Ayları, illəri
Tarixə döndərdik,
Arxivə göndərdik.
Bu gözəl dünyanın,
Bizdən əzəl dünyanın,
Gözəlliyindən,
Sərvətindən,
Nemətindən,
Bizə də qismət oldu,
Bizə də pay düşdü.
Tanrı verən bu payı,
Doğmalarım, tanışlarım,
İş yoldaşlarım
Nağıllarda
Göydən düşən

Alma kimi
bölüşdü.
Bu gözəl dünyada,
Bizdən əzəl dünyada
Nağıla döndü aylar, illər,
Nağıla döndü ömürlər,
Kiminə az düşdü,
Kiminə çox düşdü.
Bir vaxt ayıldıq ki,
AY AMAN,
Ömür keçdi, ötüşdü.

2005

SÖZ ÖLDÜRÜR

Məni söz öldürür,
Səni söz güldürür.
Gül, gülüşünə qurban,-
Yaşayaq gülüşlə
Ölüm arasında,-
Bu sevgi dünyasında.

2006

YAŞIL SƏHNƏ ƏSƏRİ

Futbol-
Yaşıl meydanda oynanılan,
Sonu, sonluğu bilinməyən,
Azarkeşləri öldürən, dirildən,
Ağladan, güldürən, sevindirən,
Maraqlı, çılğın
səhnə əsəri.
Yaşıl meydanda
Ox kimi, güllə kimi,
Qapıdan keçən
Hər top-qol olur.
Hər qol-
Sərvətə,
Şöhrətə uzanan,
Hörmətə, izzətə uzanan,
Yaşıl işığı yanan
Yaşıl işıqlı yol olur.

2006

DEDİYİNİ DE

Demə eşidən,
Dinləyən olmaz,
Sən dediyini de,
Yazdığını yaz,
Dediyin, yazdığın
Havada qalmaz.
Sən dediyini de
Yazdığını yaz,
Çəkinmə, utanma,-
"Utancağın oğlu olmaz."

2006

SÖZ ARDINCA

Sözə əl açmıram,
Söz ardınca
qaçmıram.
Qapı, pəncərə bağlı,
Söz gəlib tapır məni,-
Tapır-dəcəlləşir.
Söz-sözlə çiçəkləyir,
Söz-sözlə gözəlləşir.

2006

BƏRABƏR OLUR

Övlad-övladdır;
Kimsi gözəl olur,
Kimsi dəcəl olur,
Kimsi də əfəl olur.
Gözəlinə də,
Dəcəlinə də,
Əfəlinə də,
Ana məhəbbəti,
Ata sevgisi
Bərabər olur

2006

BAHARDA

Torpaq möcüzə yaratdı,
Tumlar, buçurlar
çadranı atdı.
Bu xəbər küləyə çatdı,-
Külək çalğıya əl atdı.
Külək konsert yaratdı,
Qızlara əli
Çatmayan külək,
Gülü, çiçəyi oynatdı

2006

TANRI LAQEYD QALIR

"Qaçan da Allahı çağırır,"
"Qovan da Allahı çağırır,"
Qaçanla, qovan arasında
Tanrı laqeyd qalır.

2004

DÜNYA EVİMİZDİR

Dünya dediyin-
Qaranlıq meşə,
Meşəyə baş vuran
Düşər təşvişə.
İşıqlı tərəfi
İşıqlananda
Dünya çox sadə
Görünər bizə
Səliqə-sahmanda
Dünya-dünyada birdir.
Dünya-dünya boyda
Evimizdir.

2004

SƏRNIŞINLƏRİK

Zaman adlı
Bir qatarın
Sərnışinləriyik.
Kim, harda, nə vaxt
Düşəcək bilmirik.
Hələki yoldayıq,
Səfərdəyik,-
Gecə,gündüz
Yol gedirik.
Bir ömürdür-
Bir ömrə bərabərdir
Bu səfər, bu yol;
Uzaq yoldur dərk edirik.
Bu yolda
Taledən xəbərsizik.

2004

YER PLANETİMİZ

Yatağı varmıdır
Bu yerin, göyün,
harda yuva qurur,
harda yurd salır?
Göyün dərin-dərin,
Göy boşluğunda
Yer planetimiz
Elə hey fırlanır,
Elə hey dolanır,
Fəqət heç nə dəyişmir-
Bu kainatda-
Yenə tarazlıqda,
Yer yerində qalır,
Göy yerində qalır
Kainatda Yer kimi
Tənha olsa da
Yer planetimiz
Aydan dəstək alır,
Günəşdən güc alır.

2005

SÖZ YADDAN ÇIXANDA

Huş qarışanda
Söz də yaddan çıxır.
"O zad, o zad"deyə-deyə
Sözün yerinə-
söz uydururuq.
"Zaddı-zaddı"deyə-deyə
Əlamanda dad edirik.
İtən sözü axtarıyıq,
Elə fəryad edirik.
"Zadı"-zadlıqda qoysan,
Gör "zad" necə zad eylər.
Dönər qaçağa, quldura,
Ətrafını çapar, talayar,-
Evini abad eylər.
Dil çaşanda
Fikir yaddan çıxanda,
"Zaddı"sözü köməyə çatır,
Əldən tutur.
İtən sözü tapmaq üçün,
Tapıb yerinə yapmaq üçün
Söz, sözdən ələnir,
Yuxu gözdən ələnir.

2006

PUL KİMİDİR

Gözəl qadın-
pul kimidir
Yaşıl işıqlı-
yol kimidir
Gözəlliyinə
Baş əyənlər
qarşısında
qul kimidir.

2006

HİKMƏTƏ BAX

Sözə bax, söhbətə bax,
Sözdə ki,qüdrətə bax,
"ho" var, dağa qaldırır,
"ho" var dağdan saldırır.
Babalardan qalmış-bu,
Sözdəki hikmətə bax!

2005

ÖZƏLLƏŞDİRİRSƏN

Hamının bildiyi,
Deyə bilmədiyi,
Yaza bilmədiyi
Bir gözəl sözü,
Gözəl kəlamı
Sən deyə bilərsənsə,
Yaza bilərsənsə,
Sən o gözəl sözü,
O gözəl kəlamı
Özəlləşdirirsən,
Özününküləşdirirsən.

2006

İŞ YOXUYDU

Kim deyir,
gənclikdə
Vaxt çoxuydu,-
İş yoxuydu.
İşi
Qulaqardına vuranlar
kefə-damağa uydu,
İşlər tökülüb qaldı.
Bir də o vaxt ayıldı ki,
"Ömür keçdi, qocaldı."

2006

İGİDLƏR DOĞULUR

Zaman-
həmişə
zamana məxsus
igidlər doğur.
Analar da
igidlər üçün
Gözəllər doğur

2006

*İndi biz kağızlar üzərində görüşürük.
Nurəngiz Gün.*

GÖRÜŞÜRÜK

Xəyalən görüşürük
ağ kağız üzərində
hər üçümüz:-
Sən, mən, bir də ki, qələm.
Ağ kağız bizim üçün-
Həm görüş yeri,
Həm də xəyal meydanı-
Sirlili bir aləm
Çox sirləri faş edər,
Mənim də, sənə də
əksinə gedər,-
Kağıza dost,
kağıza mərhəm qələm

2007

MƏSƏL ÇƏKƏNDƏ

Məsəl çəkəndə,
Deyirik:
Yüz ölçək,
Bir biçək.
Ölçmürük-biçirik.
Deyirik, yolun
Düzünü seçək,-
Düzündən keçək,
Seçmirik-keçirik,
Haqqda-qalmırıq,
Nahaqqı-sevmirik.
Qalırıq haqla
Nahaq arasında;
Qalırıq günahla-
Savab arasında

2006

Bizi bizə satan güzgü
Ramiz Rövşən

GÜZGÜ

Danışmaz, dinməz,
Üzümüzə gülməz,
Bizi dindirməz.
Nöqsanlar, qüsurlar,
Bütün-üzdə olanlar,
Bütün üstə olanlar,
Artıq, əskik hər nə var,
Üzümüzdən boylanıb,
Gözümüzdən baxacaq.
Əksimizi əks edib,
Bizi-bizə tanıdacaq.

BAĞIŞLAMARAM

Hardasa, nə vaxtdasa,
Hansı zamandasa,
Hansı məkandasa
Səni incidəcək
Söz demişəmsə,
Sənin qəlbinə
dəymişəmsə,-
özüm-özümü
alqışlamaram.
Əlimdən, dilimdən çıxan
Bu xəyata, səhvə görə
Sən məni bağışlasan da,
Mən özümü bağışlamaram.

2005

GÜNƏŞİ DƏNİZ DOĞUR

Dəniz qağayıları,
Qağayılar dənizsiz olmur
Hər səhər tezdən
Günəşi də, qağayıları da,
dəniz doğur

2006

DARDA ARA

Əzizim, darda ara,
Dar gündə, darda ara.
Misram dara çəkilsə,
Məni də darda ara.

DEYİRSƏN

Deyirsən
Adəm övladıyıq,
Qardaşlıq, bacılıq,
Bəs niyə qan qrupunda
ayrı-ayrıyıq?
Ayrı-ayrı qan qrupunda
Bir dünyada yaşayırıq

2006

GECƏDƏN NƏ QALDI

Şeir yazmaq eşqinə düşdün,
Oturdu axşamdan səhərə kimi.
Günəş çıxdı görüşdün,
Axşamdan səhərə nə qaldı?
Bir otaq tüstü,
Dolu kül qabı,
Saralmış bığların
Və bir də, bir də,
Boşalmış butulkalar,
Üstündə barmaq, dodaq izləri
Qalmış yuxulu, ləkəli qədəh.
Və araqdan qızarmış,
Yorğun şair gözləri.

2006

DÜNYAYA SARI

Böyük Tanrının
Bir quluyam mən,
İlhamın, qələmin
sağ qoluyam mən.
Şeirlər, nəğmələr-
qəlbimin barı,
Sinəmi açmışam
dünyaya sarı.

2006

SÜBH ÇAĞI

Sübh çağı,
dan yeri
yuxusundan oyandı.
Günəşdən utandı,-
Utandı, həyalandı,
Yanaqları allandı.
Nişan taxılan qız kimi
həyadan
Od tutub yandı.
Yuxusu dağılmış dan yeri
Birdən özünə gəldi,
Günəşdən gizləndi.

2006

ELMDƏ-ALİMSƏN

Elmdə-alimsən,
Elimdə-nadan,
Dilimdə-alimsən,
Dinimdə-nadan,
Alimsən, nadansan,-
İt oynadansan,-
At oynadırsan.

2007

DARA DÜŞƏNDƏ

Dara düşəndə
Allaha təvəkkül de,
Elə belə səbr elə
Tut Tanrının ətəyindən,
Durduğun yerdən
Göylərə dua elə,
Əl üzmə ətəyindən.
Haqq yerini tutacaq,
Haqq-haqqqa gələcək,
Haqq sözünü deyəcək,-
Səni də xoşbəxt edəcək.

2006

DEYİRƏM

Adətidir elin
Evlənən bəylə-gəlin
Tanrıya baş əyir,
Övlad istəyir
Deyirəm ki,
Tanrı övlad verəndə
Ataları, anaları qorusun.
Verdiyi övlad
Fərli bala olsun,
Alınmaz, basılmaz qala olsun
Başa bəla olmasın

OLDU

Bağ niyə bağ oldu?
Qayğı ilə baxıldı.
Dağ niyə dağ oldu?-
Dağa, dağ dayaq durdu,
Dağ-dağa dayaq oldu.

BAYATI

Əzizinəm, haraya gəl,
Haya gəl, haraya gəl,
Xocalıda qırğın oldu,
Silah götür davaya gəl.

1992

"DEMƏ ŞAIR SÖZÜ YALAN OLUR"

Demə, inanmaram,
Şair sözü yalan olur.
Şairin özünü də
Gözəllər,
Gözəl sözlər aldadır
Şairin dediyi
Gözəl bir yalan
ağızlarda bal dadır.
Sən yalanları buket et
Gözəllərlə görüşə get
Qoy deyilmiş yalan
İnsanlara ümid versin,
İnsanları sevindirsin.

MƏNƏ YALAN DE

Sən mənə
Bəd xəbərli doğrudansa,
Xoş xəbərli yalan de
Otur sevinc yüklü
Yalan qatarına,
Yalan yüklü
Sevinc qatarına,-
Bu dünyanı gəz,
Dolan, de
Bəd xəbərli doğrudansa,
Xoş xəbərli yalan de.

2006

ƏZİZLƏMİŞƏM

Ömrüm boyu
Ayaqlarım-ayaqlardan
Əynim-əyinlərdən,
Əlim-əllərdən, utanıb

Ömrüm boyu
Hikkələrə, hədələrə
Nişan olmuşam, hədəf olmuşam,
Ancaq yenə sağ qalmışam.

Ömrüm boyu məni
Kədər seçib, qəm sevib,
Dərd əyninə geyib,-
Əzizləmişəm, tumarlamışam
Təptəzə paltar kimi.
Sevmişəm
Övlad sevən atalar kimi.

SORUŞ

Məni- məni oxuyan,
Məni tanımayan
Oxucudan soruş.
Sözdən-söz alan,
Sözdən-söz ovlayan
Ovçudan soruş

2006

ZAMANA BAX

Zamana bax, zamana,
Baxmaz yaxşı-yamana.
Salar elə oyuna,
Qalarsan yana-yana.

OXUNANLAR, YAZILANLAR

Oxumalı çox şey var,
Yazmalı-ondan da çox.
Oxumağa həvəsim,
Yazmağa gücüm yox.

2006

KİMƏ ÜZ TUTUM

Kimə üz tutum,
Kimə söz deyim,
Hansı dərdi unut,
Hansı dərdə döz deyim
İş keçən, iş verən
Nazirlikləri, idarələri,
Yersiz sözləri, söhbətləri,
Həyətdə, həyatda
Baş verənləri,
Eşidirəm, görürəm
Ürəyim bulanır.
Vallah bu dünya,
bu dövlət, bu dövlətlər
Yalanlarla dolanır.

2005

MƏNİ GÖRMƏDİ

Hər gün,
Bir neçə dəfə
Səadətin, xoşbəxtliyin
Qapısını döydüm, çağırdım
Səadət, xoşbəxtlik
Cavab vermədi.
Məni eşitmədi,
Məni görmədi
Ömrüm boyu bax beləcə
Hər gün səslədim,
çağırdım, çığırdım-
çıxmadı qarşıma
yalandan belə
Bir gülər üzülə,
Bir xoş sifətlə
Məni dindirə,
Dindirib sevindirə.

2005

ZARAFAT

Əzizim al, alma,
Aldın yerə salma.
Bu da bir zarafat,-
Zarafatdan qalma.

OLAYDIM

İpək şərfin olaydım,
Boynuna dolanaydım.
Üzdə xalın olaydım,
Yanağında qalaydım.
Olaydın bəxt ulduzum,
Səndən ilham alaydım.

SƏN DƏ, MƏN DƏ

Sən də, mən də
Silkələyək yaddaşları,
Tökək ətəyimizdən yad daşları,
Yığaq ətəyimizə vətəndaşları
Vətəni qoruyaq yad daşlarından
Vətəndaşlarından bir qala quraq,
Qalaya Vətən Gerbini vuraq ,
Qülləsində bayraq qaldıraq.
Qalaya qalatək arxa duraq.

2006

TƏK ÇİÇƏK

Külək əkib bitmisən,
Boya-başa yetmisən.
Məni heyran etmisən,
Yaşıl yarpaq tək çiçək,
Ay sarı köynək çiçək.

Gözəl, göyçək olmusan,
Ürəyimi almısan,
Məni oda salmısan,
Yaşıl yarpaq tək çiçək
Ay sarı köynək çiçək.

Dodağında balmı var?
Səni öpür arılar.
Gözəllərə göz vurur,
Yaşıl yarpaq tək çiçək
Ay sarı köynək çiçək.

Günəşdən nur almısan,
Nur içib, nurlanmısan,
Necə şəstlə durmusan
Yaşıl yarpaq tək çiçək
Ay sarı köynək çiçək.

Günəş göydə hallandı,
Çöllər oda qalandı,
Özgə güllər yalandı,
Yaşıl yarpaq tək çiçək
Ay sarı köynək çiçək.

2005

İŞİMİZ ÇOX OLUR

Elə ki, Yer planetimiz,
Günəşdən uzağa düşür,
Qış olur, qar olur,
Günlər əynimizə dar olur.
Havası alınır havaların,
Vaxtımız çox, işimiz az olur.
Yerdə də, göydə də ayaz olur.
Elə ki, Yer planetimiz,
Günəşə yaxın olur,
İstisi artır Günəşin,-
İşıq axın-axın olur...
Bahar gəlir, bahara qoşulub
Dövlət gəlir, var gəlir.
Artır işığı dünyanın,
Artır yaraşığı dünyanın.,
Əhvalımız yüksəlir.
İşimiz çox, vaxtımız az olur.
Hərənin könlündə bir avaz olur.
Böyüyür quş balalar,
Böyüyür popuş balalar,
Qayğılar artır, çoxalır.
İnsanı-insandan alır qayğılar,

İnsandan-insana qalır qayğılar.
Necə ki, həyat var,
Necə ki, insan var,
Doğulduqca yeni nəsillər,
Doğulacaq yeni qayğılar.

2006

HƏYA NURUNU QORU

Üzündə həya nuru,
Bulaq gözlərin duru.
Gözəllərin ən uğuru-
Gözəl, gözlə qüruru.
Kişi diqqətindən,
Qoru həyanı, qoru.
Həya nurunu qoru.

Hər gözəldə həya olmır,
Həya varsa, qorunmur.
Düz yoldan sapanlar olur,
Qeyrəti atanlar olur,
Həyanı satanlar olur.
Qoru həyanı, qoru.
Həya nurunu qoru.

Gözəlliyn gözü həya,
Gözəlliyn özü həya.
Gözəl gəldin bu dünyaya,
Gözəlliyni duya-duya-
Qoru həyanı, qoru
Həya nurunu qoru

2006

QADIN XLOR SATIR

Bir qadın xlor satır,
Səsindən qulaq batır.
"Xlor var, xlor var
Varmı xlor alanlar?"
Dünyada-hardasa
Partlayış olsun,
Ya da zəlzələ,
Bir tükü tərpnəmz belə.
Təki xlor satılsın,
Evə çörək almağa
Cibində pul tapılsın.
"Xlor var, xlor var" ...
Hər kəsin həyat tərzi,
Hər kəsin öz qayğısı var.
Görən xlor alarmı,
Hər gün rüşvət alanlar?
Alıb tökə ciblərinə,
Rüşvət pulu xlor dada,
O da xlor dada-dada
Yaşaya xlorlu dünyada.

TARAZLIQDA YAŞAYIRIQ

Sevin ki, bu dünyada,
Sən də varsan, mən də varam,
Bir dam altda yaşayırıq,
Bir dam altda görüşürük,
Dərdi, qəmi bölüşürük.
Bissimillah deyib,
sevgi şeirlərimi
adınla başlaram,
Yazıb sənə bağışlaram.
Ancaq dünyada,
Bu həyatda
Bizi sevənlər də var,
Sevməyənlər də var.
yaşayırıq,
yaşayırıq,
sevənlərlə,
sevməyənlərin aralığında
Yazırıq, yaradırıq
Sevənlərlə, sevməyənlərin
tarazlığında.

2006

DƏYİŞMƏ ƏNDAMINI DƏYİŞDİRTMƏ ƏZALARINI

Ey gözəl,
Yaşa, yarandığın
əndamla, əzalarla yaşa.
Tanrı nuru gözündə,
Gözəllik var üzündə,
Nöqsan gəzmə özündə
Tanrı yaratdığı
Əndamla, əzalarla yaşa,
Doğulduğun, olduğun kimi
Ömrü vur başa.
Dəyiş dövlətini, varını
Dəyiş dar olan şalvarını,
Dəyişmə əndamını,
Dəyişdirtmə əzalarını,
Ömür çatanda başa,
Tanrı bəndələrinə
Edəndə tamaşa
Deməsin ey zənən
Əndamında əzalar
Dəqiq deyil, düz deyil,-
Sənin üzün

Mən yaradan üz deyil.
Sifətində, gözlərində
İlahi nur qalmayıb,
Lövhü-Məhvuzda
Belə zənən olmayıb
Sənin üzün
Mən yaradan üz deyil
Qaşların, döşlərin, gözlərin
Öz həddində, öz yerində
Düz deyil
Sənin üzün
Mən yaradan üz deyil.

2006

HEÇ DEMƏ

*Deyirlər "Kor olur sevginin gözü
Həyat təsdiq edir deyilmiş sözü"*

Demə ki,
Atılmış gülləyəm,
oxunmuş kitab,-
mən səni oxuyub
ata bilmərəm.
Səni oxuyaram
varaqlaram,-
Varaqlarda
Varaq-varaq
möcüzələr olacaq,-
məni sənə, səni mənə
bağlayacaq.
Biz bir-birimizə
alışacağıq,
Biz belə qaynayıb-qarışacayıq
Mənim həmdəyim,
sevincim, qədim
Sənin kimi maraqlı,
Oxunaqlı kitab olacaq.

*Surə 49, ayə 12 - "Ey iman gətirənlər.
Çox zənnə-gümana qapılmaqdan çəkinin...
Bir-birinizin qeybətini qırmayın."*

AYRILDIQ

1. Ayrıldıq – getdim, getdin.
"Sağ ol", deyən olmadı,
"Yaxşı yol" deyən olmadı.
Məni tanıyanlar,
səni tanıyanlar
Məni də, səni də
bəzəyəcəklər.
Bizi susuz yuyub
sərəcəklər.
Kölgəmizi
yun kimi didəcəklər,
Üstümüzə, izimizə
Böhtan tökəcəklər
Vidən da, insaf da
unudulacaq,
haqq dönüb
Nahaqq olacaq,
Nə istəsələr, deyəcəklər,
Paklığımızı, adımızı
ləkələyəcəklər.
Heç kəs, heç nəyə

baxmayacaq,
heç kəs köməyə
qalxmayacaq,
onlar üçün qeybətə,
məkrli sözə, söhbətə
bəhanə tapılacaq
Qeybətdən – qeybət qıranlar
Məmnun olacaq,
Dil ətdəndir, – söz də müftədir,
İnsaf da vicdan da yoxdur.
Bu dünyada
Qeybətbazlar daha çoxdur

2. Söz-söhbət xətrinə
Ucuz şöhrət xətrinə,
Adicə qeybət xətrinə,
Kiməsə nifrət xətrinə
Mömin kişiləri, qadınları
Məkrli sözlərlə,
Təhqirli sözlərlə
Təhqir edib ləkələyənlər
Tanrı qəzəbinə tuş gələr.
Yurdunda ulamağa bayquş gələr.

2006

GƏLİN- GƏLİNBAÇIDIR

Dad əlindən, a gəlin,
Fəryad əlindən a gəlin...,
Kim qoşub bu mahnını,
Kim yazıb sözlərini?
Gəlinləri gözdən salıb,
Gəlinləri üzdən salıb
Gəlinlərə ləkə vurub
Gəlinlərə kölgə salıb.
Gəlin kimidir?
Gəlin qızımız, bacımızdı,
Yanan çirağımız, ocağımızdı.
Niyə dad çəkirik gəlin əlindən,
Niyə fəryad edirik gəlin dilindən?
"Gəlin dili acıdı"
Bu mahnının sözləri
Təhqir edir gəlinləri
Nə olsun ki, dili acıdı,
Gəlin də anadır, gəlin də bacıdır.
Gəlin isti qucağıyla,
Gəlin odu-ocağıyla
Yurdun-yurdaşdır.
Gəlin yurdun özəyidir,

Gəlin yurdun qaşdır.
Gəlin hələ cavandır,
Gəlin hələ naşdır.
Gəlin yurddur, gəlin Vətəndir,
Gəlin Vətənə təndir,
Yeni bir ailənin təməlidir, tacıdır,
Gəlin-gəlin ana,
Gəlin-gəlinbacıdır.

2006

İSRAİL LİVANI BOMBALAYIR

Livana mərmı yağır,
bomba tökülür.
Göy sökülür,
Yer dağılır.
Körpələr, analar
Tikə-tikə parçalanır.
Livan torpağına
Yağış yağmır,
Qan tökülür.
Göy sökülür.
Yer yarılır,
İsrail Livanı bombalayır.
Od vurur, odlayır.
Ölən ərəbləri,
Yanan, dağılan
Evləri sayır.
Terrorçu axtarır,
Təxribatçı arayır.
Atəşkəsə gələn
Dövlət işlərini bilən
Davaya-haya, haraya gələn,
Uçaqdan indicə enən

Böyüklərlə görüşən,
Dövlət katibi Rays
Sanki, gəlməyib vaya,
Özünü yaya-yaya,
Gəlib Livana toya.
Rays sevinir, gülür.
Üzündən gülüş tökülür.
Raysın nə vecinə-
Uşaqlar, analar ölür?!
Milyardlarla müsəlman var
Yüzlərlə ərəb ölsə nə olar?
Bəlkə müsəlman azala,
Bəlkə ərəblər yox ola,
İsrailin qulağı dinc ola.
Amerika da, Avropa da
razı qala.

2006

SAKİT, YUXULU GECƏ

Sakit yuxulu
Bahar duyğulu,
Bahar qoxulu
Yaz gecəsində
Göyün, göy sinəsində
Çaxnaşan buludlar
Dil açıb danışan buludlar,
Yağışla dolub daşan buludlar,
Göydə od tutub,
Alışan buludlar,
Alov donlu
Yerə alovlu-
İldırım atdı.
Gecənin yuxusunu dağıtdı,
Yeri yuxudan oyatdı.
Belə yazlı günlərdə,
Yaz avazlı günlərdə,
Yerlə göy arasında,
Böyük sevgi yarandı.
Ağaclar yağışda
Çimdi, darandı.
Torpaq yağışı sevdi,
Yağış torpağı sevdi.
Bu sevgini yaymağa,
Küləklər xəbərə qaçdı.
Yağış yerdə çiçəklədi,
Yağış yerdə gül açdı.

TALE NÖQTƏSİ

Sənin öz yolun var,
Mənim öz yolum,
Yollarımız
Bir zamandan,
Bir məkandan,
Bir nöqtədən
Baş alıb ayrılıb.
Sənin öz yolun var,
Mənim öz yolum
Yollarımız
Bir zamandan,
Bir məkandan,
Bir nöqtədən
Yola çıxıb, yollanıb,
Yol boyu
Gələcəyə boylanıb...
Haçansa, nə vaxtsa
Yollarımız
Geriyə doğru yol alsın
Geriyə dönüb qayıtsa,
Görər ki,
Zaman keçib,
Məkan dəyişib,

Yolumuzun
Start nöqtəsi
Öz yerində tapılmaz.
Tapılsa da
Yollarımız
Bir daha
O nöqtədə qovuşmaz.

2005

DƏYƏRMI

Həyat yoldu- keçildi,
Ömür-sudu-içildi,
Böyük yolu-keçildi,
Yaşamağa-dəyərmə?

Sapı-sapa düz, yeri,
Sapı-sapdan üz yeri,-
Heç qoymadan üz yeri,-
Yaşamağa dəyərmə?

Düz oturub, düz danış,
Çarpış, vuruş,-yan, alış
Ümid yeri qalmamış,-
Yaşamağa dəyərmə?

Çətin yolu nə gedər,
Sərt döyüşə ər gedər,
Uddun, uduzdun yetər,
Yaşamağa dəyərmə?

2004

DIRİLTDİ MƏNİ

Ey gül, çərxi fələk
Gör necə dövran edir;
Kiminə toy tutur,
Kiminə divan edir.

Gül, gülüm, gül ki,
Gülüşün
Dərdlərə çarə edir.
Dərdlərə çarə edən gülüş,
Loğmanı heyran edir.

Bu zəriflik, bu təravət ki
Sən də var,
Gül nədir, çiçək nədir...
Cana-can verir,
Xəstəyə dərman edir.

Zövq ilə Tanrı bəzəyib səni,
Bəzəyib səni,-
Cənnətə döndərib sinəni,
Gördüm, diriltdi məni.
Öldüm, diriltdi məni.

2005

Meşşan qadına

BİLƏRSƏN

Günün xoş keçsin deyə,
Kişilərin əlində,
Neçə təzə modalı
Dikdabana dönərsən.
Gəzərək əldən-ələ,
Gündə bir neçə kərə
Geyilə də bilərsən.

Olmaz dünyada qəmin,
Vardır çoxlu "həndəmin",
Önündə hər kimsənin
İlan kimi qabıqdan
Soyula da bilərsən.

Alışır gözlərində
Zəhmətkeşə kinayə.
Ördək yerişlərinlə
Görünərsən minayə
Saxta təbəssümlərin
Qonar neçə üzlərə.
Sən dəbin xətrinə

Hoparaq ac gözlərə
Yeyilə də bilərsən

Ehtiyatlı ol bir az,
Bir qeyrətin diliylə
Söyülə də bilərsən
Qapılma xam-xayala,
Salarlar qeylü-qala,
Düşərsən haldan-hala
Döyülə də bilərsən

*Qeyrətli, vətənpərvər, insanpərvər şair,
publisist, jurnalist Əli Rza Xələfliyə*

MƏN SƏNİ BELƏ GÖRÜRƏM

"Kredo" qəzeti əlimdədir,
Səhifə-səhifə önümdədir
Fikirləşirəm;
Fikirlərimlə əlləşirəm,
Fikrimdə
Sözlərlə güləşirəm.
Neçə-neçə müəllifdən,-
Sənətdən, sənətkardan
Yana-yana söz açırsan,
Ömür yollarına işıq saçırsan
Sən yazıb
Diriləri yad edirsən,
Ölənlərin də ruhunu şad edirsən.
Alqış, sənə alqış,
Sənin qələminə alqış!
Ara-axtar, oxucularla
Arxiv dilində danış
Sən vətənpərvər, insanpərvər
şairsən, jurnalistсэн
Səndə cəsərət də var,

Səndə qeyrət də var,
Sənətə, sənətkara
Hörmət də var
Yazan sən deyilsən,
qeyrətidir.
Sənətə, sənətkara
Hörmətidir,
Sevgin, məhəbbətidir.
Arxiv-arxiv vaxt itirirsən,
Söz əkib, söz bitirirsən
Kölgədə qalanlara
şam tutur,
şöhrət gətirirsən.
Həqiqəti buket-buket
Oxucularına yetirirsən.
Bu öz fikrimdir,-
İrəli sürürəm;
Mən səni belə görürəm.

2007

AMERİKANIN SİĞƏLƏRİ

Deməyin, siğə qadından olar,
Deməyin, siğə dövlətdən olmaz.
Zaman dəyişir, insan dəyişir,
Siyasət-siyasətdə həddini aşır
Siyasət-siyasətdə hegemonlaşır,-
Adətlərə də laqeyd olur.
Yeni siyasət-yeni ideyalar doğur
Yeni ideyalar hegemonlaşır,
Köhnələr ayaqlara dolaşır.
Deməyin, siğə dövlətdən olmaz
Dövlətin-dövlətə siğəsi,
Fiziki yox, hüquqi olur.
Qanunsuz siğələr cəzasız qalmaz.
Demokratiya olan yerdə,
Bir hegemon dövlət qalan yerdə,
Domokl qılıncı asılan yerdə,
Dövlətlər qınına qısılan yerdə
Dövlətlər gücsüz qalan yerdə
Dövlətlər-dövlətə siğə olar,
Dövlətlər-qüdrətə siğə olar.
Hegemon dövlət dövlətlərə turp əkər
Hara istəsə, harda istəsə, turp əkər,

Yerlərə turp əkər, göylərə turp əkər,
Başlarına turpa bənzər bombalar tökər,
Ağrını, acını siğə dövlətlər çəkər,
Öl deyir, ölürlər, qal deyir, qalırlar,
Ver deyir, verirlər, al deyir, alırlar,
Beləcə əylənir, beləcə nazlanır,-
Heqemon dövlət
Beləcə xoruzlanır, beləcə qazlanır,-
Heqomon dövlət
Amerika- heqemon bir dövlət,-
Hikkəli, qəzəbli ər kimidir.
Amerika- heqemon bir dövlət,-
Əzəmətli, qəzəbli nər kimidir.
Xırda, gücsüz dövlətlərə ər kimidir.
Avropa Şurası Amerikanın-
Bər-bəzəkli hərəmxanasıdır.
Fransa. İngiltərə-hərəmxana xacəsidir
Amerika xacələrlə verib əl-ələ,
Dövlətləri nazlayıb, sazlayıb, bəzəyib,
Avropa Birliyinə cəlb edir
Sonra kredit ayırıb, qrant verir,
Sonra ağır şərtlərlə siğə edir.
Başlarının üstə durur,
Hər zaman öndə gedir.
Demokratiyanı bəlgə tutur,
Gərdək edir,-
Məramı, məqsədi birdir,
Dövlətlərə ərlik edir.
Hansı dövlət ipə-sapa yatmasa,

Hansı dövlət siğəyə qol atmasa,
Terrorçu, təcavüzkar damğası vurur,
Avropa Şurasının dəstəyilə
Dövlətlərə, ölkələrə zərbə vurur.
Özü hegemon dövlət-başda oturur,-
Hikkəsi, qəzəbi qan qoxuyur,
Bir-bir güclü dövlətlərə tələ qurur,-
Tor toxuyur.

2005

İKİ DAŞ ARASINDA

ABŞ, Avropa Şurası
Məxfi planlar cızır,
Sərfəli məqamlar axtarır.
Demokratiya bayrağı altda,
ABŞ-in diqtəsi, yarağı altda-
Terror sədası, sorağı altda,
Guya hüquqları qoruyur,
Hüquqları pozulan
Azlıqları qoruyur,
Guya müxalifəti qoruyur,
Guya həqiqəti qoruyur.
İqtidara kredit ayırır,
Müxalifətə Qrant verir,
Müxalifətin əllərilə-
"Məxməri" inqilab qaldırır.
Şəxsi işləri də araşdırır,
Aranı qarışdırır-
Çox işə yasaq qoyur.
Burnunu soxur türmələrə,
Siyasi dustaq axtarır.
Cinayətdə, terrorda
Tutulanları

"Siyasətçidir" deyib, buraxdırır.
Öz "Mənini" hikkəsini,
Dövlətlərə diqtə edir,-
Ölkələrə sırıyır.
Astara üzdü deyir,
Səhvlərə düzdü deyir,
İkiüzlü siyasət yeridir
Qarışır dövlət işinə,-
Qanunların ziddinə gedir.
Terrorçuda, cinayətkar dustaqlarda
Terrorçu,cinayətkarda
Siyasi məqam axtarır,-
Hayküy salıb buraxdırır.
Yenə cinayətkar-cinayət edir,
Yenə terrorçu-terror törədir.
Cinayət, terror təkrarlanır.
ABŞ göz vurur AŞ-yə
AŞ dövlətləri tələyə salır.
AŞ dövlətləri "əsir" alır-
Baxır taxcasına, buxcasına,
Baxır cəbbəxanasına-
Özü yaderlə silahlanıb,
Yaderli silahlar axtarır.
Qarışır dövlət işinə,
Baş vurur indisinə, keçmişinə,
Düz işlərə "mız" qoyur,
Başlara buynuz qoyur,-
-Terrorçu dövlətdir,-
Döyüşə hazırdır,-deyir

ABŞ, AŞ guya azlıqları qoruyur,
Guya ölkələri qoruyur.
Hər ikisi ikibaşlı oyun oynayır.
Dövlətləri, insanları
Üz-üzə qoyur
Demokratiyanı
ABŞ, AŞ belə qoruyur

2005

ZƏRBƏLƏR

/Firuzə Məmmədliyə/

Ömrünün əvvəlindən sonuna,
Çox uzun bir yol gəldi,
Gecə, gündüz dincəlmədi.
Yolçular yollarda
Çaşmasın, azmasın deyə,
Yolçular yollarda
Çaşıb qalmasın deyə,
Fikirlərini, sözlərini,
İşıq saçan şeirlərini,
Yol bələdçiləri olan
Yol dirəkləri,
Yol nişanları təki,
Yollara düzdü.
Fikirlər çılğın,
Fikirlər sərt,
Fikirlər işıq kələfi,
Fikirlər nur çələngi,
Fikirlər bayram fişəngi,
Qaranlığa işıq saçdı,
Körpü tikdi, yollar açdı,
Düz vurdu hədəfi,

Hədəfə dəyən zərbələr,
Gizlin, gizlin, əlaltdan
Dönüb şairin özünə dəydi.
Sındırdı şairi,
Ancaq
Şeirinin işıqlarını
Söndürə bilmədi.

2005

NƏĞMƏKAR DƏNİZ

Sevimli, işvəli dənizdir Xəzər;
Buruqlar hüsnünə bəzəkdir, bəzək!
Gəlib baxanlar da ondan zövq alır,
Abşeron sahildə bir piyalə tək .
Mavi incisilə dolub-boşalır,
Gəlib baxanlarda ondan zövq alır.

Sevimli, işvəli dənizdir Xəzər;
Sakit durmağı da, çöşməyi da var.
Adı iqlim-iqlim dünyanı gəzər.
Xəzər həm neftçidir, həm də nəğməkar,
Sakit durmağı da, çöşməyi da var.

1961

BƏLKƏ MƏN DƏ CAVANLAŞAM

Qaldım bir gün avara,
Getdim parka, bulvara
Qoşulam cavanlara,-
Bəlkə mən də cavanlaşam.
İlhama gələm, coşam,
Gözəllərə söz qoşam.
İmkani yaş vermədi,
Möcüzə baş vermədi.
Ha çalışdım olmadı,
Qoşma qoşdum alınmadı.

2006

KOSMOSA YOL AÇDIQ

Arzumuz gül açdı göydə və yerdə,
Dünyanın qoynunda dünya yaratdıq.
Yerdə yarandıqsa, qalmaq yerdə,
Uçub göy pərisi Aya da çatdıq...

Bu şanlı-şöhrətli böyük ölkəmiz,
Yerin qüdrətini göyə ucaltdı.
İgid xalqımızla fəxr edirik biz,
Xalqımız kosmosa ilkin yol açdı.

Belə şən günlərlə səsləşə bilən
Mənim də öz sözüm-söhbətim ola.
Həyatı nəğmədə yaşadaram mən,
Qaqarin, Titov tək qüdrətim ola.

1961

PAMBIQÇI QIZ NƏĞMƏSİ

Axşam-axşam durub yolun üstündə,
Baxma mənə, sən kənardan ay oğlan.
Yalvarsan da danışmaram bu gün də,
Xoşum gəlmir tənbel yardan ay oğlan.

Sübhə qədər dayanaraq gözləsən,
Yol tapmarsan bu qəlbimə sözlə sən.
Hünərin var çıx tarlaya yarışaq
Qalib gəlsən söz verirəm barışaq.

Deyirsən ki, niyə məndən incidin,
Kim inciməz bekar gəzən oğlandan.
Bir də demə söylə nədən incidin,
Hər görəndə dil tökürsən yalandan.

Sübhə qədər dayanaraq gözləsən,
Yol tapmarsan bu qəlbimə sözlə sən
Hünərin var çıx tarlaya yarışaq,
Qalib gəlsən söz verirəm barışaq.

Əgər məni hər gün görmək istəsən,
Ağ çiçəkli, göy tarlanı gəl axtar.

Yıǵ pambıǵı, əyil şaxın üstə sən,
Dəyər onda əllərimə əlin, yar.

Sübhə qədər dayanaraq gözləsən,
Yol tapmarsan bu qəlbimə sözlə sən.
Hünərin var çıx tarlaya yarışaq
Qalib gəlsən söz verirəm barışaq.

1962

CORAB TOXUYUR

İlahi,
İslam dünyası təklənib yaman,
Ağrıyla, acıyla yüklənib yaman
İlahi,
İslam dünyasını
Xətadan, bəladan qoru.
Məhəmməd hümbətini,
İslam millətini
Sünnü, şiə fitfası salıb,
İslama qan udduran,
Allah- evlərinə od vurduran,
Fövqəldövlətlərdən qoru.
İftiradan, məkrdən, hiylədən qoru.
Demokratiyanı
Əlində, dilində bəlgə etmiş,
İkiüzlü, mindilli, məkr fikirli,
Fövqəl dövlətlərdən haşa,
Sınma, yaşa İraq xalqı, yaşa.
Döyüşü qələbə ilə vur başa.
Bax, gör neçə fövqəl dövlət
Verib əl-ələ, verib baş-baş
İslamın cibində kimyəvi silah,

axtarır,
İslamın beynində
Yader başlıqlı raket arayır,
İraq xalqını xış kimi əzir.
Özləri terror yuvası,
Özləri fitnə-fəsad başçısı,
İslamın qarnında terrorçu gəzir.
Dağıtdılar İraq dövlətini,
Qırdılar İraq xalqını
Yandırdılar neft bazalarını.
Taladılar varını.
İraqlıların ağzında
Hərbi baza gəzdirər,
Dışlərinə Yader başlıqlı
Döyüşə hazır
Raket cərgəsi dedilər
Yalan qusdular, yalan yedilər.
İndi-indi ucalır
Ərəblərin qeyrət səsi,
İndi-indi od saçır,
Od saçır, alov püsgürür
Ərəblərin nəfəsi.
Budur, bax beləcə
Fövqəl dövlətlər
Bu gün də
İraq xalqına meydan oxuyur.
Başlarında qoz qırır,
Ayaqlarına corab toxuyur.

2005

*...Mömin qadınlara de ki, zinətlərini,
bəzək yerlərini naməhrəmə
göstərməsinlər, - ƏN-Nur surəsi, ayə-31*

SƏN LEYLİ OLSAN DA

Sənin kimi Leyliyə,
Qəti meyl salmaram
Sən Leyli olsan belə
Dönüb Məcnun olmaram
Zinət yerlərinin,-
Marağında qalmaram.
Sən zinətlərini,
Zinət yerlərini
Açıb sərgiyə qoydun.
Ulu Tanrı önündə
Dönüb günahkar oldun
Sənə heyrətlə baxan
Naməhrəm gözlər
Zinətini, didəcək,
Bərbəzək yerlərini,
Ələk-vələk edəcək.
Onda zinətlərin,
Zinətini itirər,

Qiymətini itirər,
O üryan görünən,
Gözlərə lüt dürtülən,
Bəzəyinə, zinətinə
Dönüb nəzər salmaram.
Həsətində qalmaram.
Sənin zinət yerlərin
Zinətini itirib
Qoymusan sərgiyə,
Qiymətini itirib
Sən Leyli olsan belə,
Dönüb Məcnun olmaram.
Həsətində qalmaram,
Həsətindən yanmaram.

2006

KEÇİ DƏ, QOYUN DA HEYVANDI

Keçi-keçidi,
Keçi heyvandı,-
Quyruğunu dik tutub
Aybını
Göstərə-göstərə
Gəzdi, dolandı.
Qəbahət olmadı,
Keçimin quyruğu
Keçiyə
Xəcalət olmadı
Təbiəti belədir
Keçinin
Göz öyrəşdi,
vəssalam;
elə belə də keçinir
Qoyun-qoyundu
qoyun da heyvandı,-
Ancaq
Ayıb yeri qapalı,
Ayıb yeri örtülü
Gəzdi, dolandı.
Bir qəzadan

Elə atdandı-
Ayıb yeri göründü,-
Heyrətlər
İçini çəkdi,
Qeybətlər
İçini çəkdi
Qəbahət oldu
Eh, görünən kənddi
Keçi,
Keçinin nə vecinə?!
Qoyunun bir səhvi
Döndü zərbəyə,
Dəydi qoyunların
İmicinə.

2006

O SEVGİMİZ SÖNDÜ

Bir vaxt
Can deyib, can eşidərdik,
Deyərdik, gülərdik.
Sakit, sakit sevişərdik,
Sakit ömür sürərdik.
Sonra
Necə oldu, nə oldu
Bilmədik.
Dəyişdik, döyüşdük
Yola getmədik,-
Gedə bilmədik
Kim tələ qurdu,
Kim cadu etdi
Bilmədik.
O sevgi, o sevinc,
O xoşbəxtlik
Yox olub getdi,
Yerində qəzəb bitdi
kin bitdi
Qəlbimiz də, evimiz də
Suyu kəsilməmiş,
Dəyirmanı döndü,
Sevincimiz də, sevgimiz də
Məşəl tək yandı, söndü.

XOCALI HARAYI

/poema/

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni daşnakları Rusiyanın Xankəndində yerləşən 366-cı atıcı alayının köməkliyi ilə silahsız, köməksiz Xocalı şəhərini yerlə yeksən etdi və Xocalıda soyqırımını törətdi, 625 nəfər uşaq, qadın, qoca qətlə yetirildi.

Xocalı bu gecə
qana boyandı.
Aldığı yaraların
Ağrısından oyandı,
Sancısından oyandı.
Xocalı bu gecə
qana boyandı

Ay Allah, gör necə
bu gecə
daşnaklar
Rus ordusu ilə
verib əl-ələ,
işlədib hiylə,
Xocalını viran qoydu

Bu dəhşətli faci ni
Hamıdan qabaq
Bakı gecələrində,
Bakı meydanlarında,
k  c l rind 
Veyill n n, s ms n n
K  c  itləri bildi,
K  c  itləri duydu
Ađız-ađıza,
Baş-başa verib,
G r necə-
O gecə
Fəryad edib ulaşdılar.
İnsan kimi ađlaşdılar.
Ađlaşdılar
daşnakların
Silahsız,  lsiz-ayaqsız
İnsanları qırıb t kd y n 
Ađlaşdılar-
Yarımçıq qalmış
İnsan  mr n , taleyinə
Ulaşdılar-
daşnakların
H r şd l r
daşnakların v hşiliyin ,
vəhşi kimi insanları yediyin .
Ay Allah
G r necə
O gecə

Hamıdan qabaq
Bakı gecələrində,
Bakı meydanlarında, küçələrində
veyillənən, sümsünən
Telefonsuz, teleqrafsız-
Küçə itləri bildi,
Küçə itləri duydu
Faciənin böyüklyünü.
Duydu "rəhbərlərin"
Sərkərdələrin dönüklüyünü
Verib ağız-ağıza,
Verib baş-başa
İnsanlardan qabaq,
Haray salıb, ağı deyib,
Fağır-fağır ulaşıdılar,
Yazıq-yazıq ağlaşdılar.
Başda duran başbilənlər,
Vəzifə güdənlər,gödən güdənlər,
Bir-birini yağı kimi didənlər
Duymadılar, bilmədilər
Qırğının böyüklüyünü
Sahibsiz itlər qədər
Ürəkdən yanmadılar,
Dərdi-dərd kimi anlamadılar
Anıb ağlaşmadılar,
Yanıb ağlaşmadılar,
Hələ bardan da qalmadılar,
Kəfdən damaqdan da qalmadılar.
Xocalı haray saldı

Xocalı kömək istədi,
Xocalı köməksiz qaldı
Əlləri uzalı qaldı.
Bakıya əllər çatmadı
Köməyə gələnlər çatmadı,
Ümid verənlər çatmadı
Haray Allaha çatmadı,
Göydən asılı qaldı
Bakıya əllər çatmadı
Ahlar, ələmlər çatmadı
Su yerinə axdı qanlar,
Bakıya gedənlər qayıtmadı,
Bakıdan xəbərələr qayıtmadı.
Xocalı döyüşmək istədi.
Xocalı kömək istədi,
Köməyə gələn olmadı.
Kömək ilişdi, dolaşdı-
Bakıda qaldı.
Odlandı, yağmalandı
Xocalının yurd-yuvası.
İrəvana daşındı,
Şəhərin sərvəti,-
Malı-mülkü zinəti
Qeyrəti, isməti
Yalın əlləri, ayaqları
Şaxta vurdu, qar apardı
Yanaqları, dodaqları
Ayaz kəsdi, qan apardı
Gücdən düşdü ayaqlar, ürəklər-

Yıxılanları
Dərə uddu, yarqan apardı.
Ayağa qalxanı güllələr biçirdi,
Tökülən qanları, qarlı torpaq içirdi
Neçəsi qar üstə dondu, keçindi.
Faciəni ömrümüzə, ürəyimizə
Azğın düşmən yüklədi,
Bizi yaman təklədi.
Bu faciəli xəbəri
Avropaya, Amerikaya
Halımıza yananlar apardı,
Qayğımıza qalanlar apardı.
Xocalı silahsız
köməksiz qaldı,
Harayına çatan, əlindən tutan
Qeydinə qalan olmadı
Yağı düşmən, qarı düşmən
Qəflətən başının üstünü aldı
Xocalı silahsız
Köməksiz qaldı.
Güllələr sarsıtmayan
Oğulları, qızları
Laqeydlik sarsıtdı
Namərdlik, dönüklük sarsıtdı.

26 fevral, Xocalı şəhəri-
Yarı oyaq, yarı yuxulu,
26 fevral- qan qoxulu,

Faciəli, qorxulu...
Bu gecə təbiət susur,
Haqq susur, ədalət susur

Pülemiyotlar, avtomatlar hönkürür,
Güllələr ulayır,
Düşmənlər meydan sulayır
Güllələr gecənin saçını yolur
İnsanlar bağırır, ağlayır
Qızıl güllələr oxuyur,-
Gecəyə odlu ilmələr toxuyur
Küçələr, meşələr, dərələr
Qan qoxuyur, qan qoxuyur
Qaranlığa qan çilənir,
Şəhər qandan diksinir
Şəhər qana boyanır,
Şəhər qanda boğulur,
Şəhər qandan od tutur, yanır-
Dağıntılar
Od içindən, qan içindən boylanır
Göydən güllələr ələnir,
Torpaqda qan sellənir
Axır... axır... Göllənir.
Avtomatlar hayqırır
Avtomatlar dillənir
Güllələr sarsıtmayan
Anaları,
Oğulları, qızları
Dönüklük sarsıdı

Namərdlik sarsıtdı.
Silahsız mərdlər küncə qısnanır,
Dişləri-dişlərinə qıçanır.
Qəzəbdən gözlər yanır,
Saçlar biz-biz dayanır.
Silahlanmış namərdlər,
Quduzlaşmış quduz itlər
Silahsız bir millətə,
Od vurur, meydan oxuyur
Güllələr ölüm saçır,
Küçələr qan qoxuyur.
Xilas olmaq istəyəne,
Güllələr tələ qurur,
Güllələr badalaq vurur.
İnsanların əndamında-
Mozalan güllələr,
Can alan güllələr,
Dəlik açır, yuva qurur,
Şırım çəkir,-qan şırımı.
Tanrı susur fələk susur,
Yaralı küçələr ağlayır,
Dağılmış evlər ağlayır,
Odlanmış şəhər ağlayır
Şaxtalı yer, göy susur
Odlu güllələr oxuyur
Güllələr olum saçır,
Küçələr qan qoxuyur.
Qaçır sağ qalanlar, qaçır,
Körpəli analar qaçır

Körpələr, analar qaçır
Yaralı olanlar qaçır
Üzü üstə sürünür, qaçır
Qara bürünür, qaçır
Dəhşət görənlər qaçır
Nifrət görənlər qaçır
Ölüm görənlər qaçır,
Zülm görənlər qaçır
Qızlar, gəlinlər, qaçır,-
Götürüb qeyrətini qaçır
Götürüb ismətini, qaçır
Götürməli nə var daha?!
Qızlar, gəlinlər qaçır,-
Tapdanmasın abır həya.
Götürüb abır-həyanı qaçır
Sağ qalanlar qaçır daha,-
Qaçır üz tutub Allaha
Başı sağ olanlar qaçır,
Qaçır, sığınır Allaha
Qaçmağa yer yox daha
Qaçır gecənin qoynuna
Qaçır meşənin qoynuna.
Dağılib noxud kimi,
Səpələnib qum kimi,
Olub-qalanlar qaçır
Diri olanlar qaçır
Sağ qalanlar qaçır
Qaçmağa yer yox daha
Uçmağa göy yox daha

Qaçanlar da qaçır ki,
Güllələr çatmasın ona
Qaçanlar da qaçır ki,
Düşmənlər çatmasın ona
Düşmənlər əl atmasın ona

Əsrlərin arxasından
Rusiyanın lap yaxasından
Uzandı şeytan əlləri,
Tuşladı barmaqları,
Azərbaycana sarı
Rus hökümdarı,-
Rus çarı
Qısqırtdı daşnakları,
O köpəkləri,
O alçaqları
Azərbaycana sarı
Zəbt olundu Zəngəzur,
Zəbt olundu Qarabağ,-
Azəri torpaqları.

İrandan, Livandan köçdü daşnaklar
Gözəl Qarabağda yurd-yuva qurdu.
İşə düşdü xəbis əllər, ayaqlar,
Abidə məzarlar xaraba qaldı.
Zəngəzur mahalın daşnak almadı
Aldı rus hikkəsi ədası aldı,
Dığaların xaç atası aldı
Biz elə vaxtında üz verməsəydik,

Yerini bilərdi azğın dığalar.
Keçməyə bir qarış iz verməsəydik
Baş alıb gəlməzdi sonsuz qovğalar.

Əsrlərin arxasından;
Rusiyanın yaxasından,
Uzandı şeytan əlləri
Tuşlandı barmaqları
Azərbaycana sarı
Qısqırdı daşnakları,-
Daşnaklar quduşlaşdı
Öz həddini aşdı,
Sərhəddini aşdı
Milçək kimi qurd kimi
Azərbaycana daraşdı
1905-də, 18-də, 92-də
Kəndlər, şəhərlər talandı
Kəndlər, şəhərlər odlandı
İnsanlar güllələndi,
İnsanlar doğrandı

Düz üç yüz ildir,
Üç əsrdir
Daşnaklar qısqırığa hürür,
Qısqırığa yüyürür
Qısqırıqla iş görür,
Daşnaklar bir düşünmür,
Niyə qısqırığa hürür?
Niyə qısqırığa yüyürür?

Qonşulara
Üç yüz ildir
Üç əsrdir hürür
Dünya eşitmir, dünya görmür

Xocalı işğal olundu,
Bakıya əlləri çatmadı,
Allaha harayları,
Fələyə fəryadları.
Talandı yuvaları,
Yandırıldı yurdları,

Hər yan şaxta, hər yan qar,
Yolları kəsib quldurlar
Nə qaçmağa bir kənd
Nə gizlənməyə bir yer var.
Yolu kəsib azğınlar,
Yolu kəsib quldur, quduz, dığalar

Haray ay haray
Xocalı qana döndü
Ahı dumana döndü
Düşmən qırdı, vurdu, dağıtdı,
Yandı-yalana döndü
Xocalı gümana döndü

Ay Allah, gör necə
bu gecə
daşnaklar

Xocalını viran qoymuş,
Xocalını qanda boğmuş,
Bu ağır günü
Bu ahı, bu ünü-
Büsbütün
Bu faciənin qan yükünü,
Soyqırımli bu dəhşəti,
Bu dəhşətli həqiqəti,
Çılınçılpaq,
Olduğu kimi,
Dünyaya bəyan etməyə,
Əl də acizdi,
Dil də acizdi,
Telefon, tel də acizdi
Bu faciədən
Bu gün söz açmaq da çətindi,
Danışmaq da çətindi
Ağrı deyib, hönkür-hönkür
Ağlamaq da çətindi,
Susmaq da çətindi
Bu faciənin dəhşətləri,
Dilləri lal edir
Gözləri kor,
Əlləri iflic
Bu dəhşətli soyqırımını,
Baş verəndən bəri.
Tərk edib bizi
Ürəkdən gülüş,
Könüldən sevinc

İflic olmuşuq, İlahi,
Tışdan, içdən iflic
Fəqət,
Dərd ürəkdə diridir,
Dərd, dərdindən bağırır.
Faciədən doğulan ruhlar,
Bizi qisasa çağırır,
Bizi qisasa çağırır!

ANA YURDUN ŞÖHRƏTİDİR...

Gəlin dostlar, nəzər salmaq yurdumuzun növrağına,
Salam verək gül-çiçəkli, xoş nəfəsli torpağına.
Şeir yazaq, nəğmə qoşaq aranına, yaylağına.
Çələng hörək neçə-neçə baharının güllərindən
İftixarla, məhəbbətlə öpək onun əllərindən

Məclisimiz heç bir zaman əsirgəməz el varını,
Qara gəlsin, gətirərək "İldırımli yollar"ını
Fikrət gəlsin "Muğam" ilə, Qurban çalsın öz Tanrını,
Xalqımızın nəğməkarı Zeynəb gəlsin həvəs ilə,
Nəğmə desin bu günlərdən məlahətli xoş səs ilə.

1963

ZAQATALA

Durub başı üstə qocaman dağlar,
Dağ ona, o dağa bəzək yaranmış
Qozlu-şabalıdlı o yaşıl bağlar
Yağışda yuyulmuş, gündə daranmış.

Yolçunu yolundan saxlayır lələ,
Çiçəklər ətrini meşəyə yayır.
Qızılgül qaldırıb qızıl piyalə,
Gələn qonaqlara gülab paylayır.

Gözəl Zaqatala! Nə xoş günün var,
İqbalın boylanıb gülür üzünə.
Gözəllik tacını kim axtarırsa,
Bu yerdə axtarıb düşsün izinə.

ƏKİLMƏK OLUR

Soyuqluq duyuram baxışlarından,
O baxış, o duruş üşüdür məni.
Sevincim, kədərim qarma-qarışıq,
Sevinc də, kədər də töşüdür məni.

Yadsan nur çiləyən təbəssümlərə
Dolanmır başıma nəvazişlərin
Taleim can atır sənli səhərə,
Səd çəkir yoluma yersiz işlərin

Nizam-tərəzini salırsan işə,
Varını, yoxunu çəkirsən belə.
Cibimdən, cibindən düşmə təşvişə,
"Palaza bürünüb" qoşulaq elə

Nizam-tərəzini ataq bir yana,
Fikrimiz, zikrimiz çəkilmək olur
Ya sev, ya sevgidən imtina elə,
İmtina-meydandan əkilmək olur.

1965

*Respublikamız 15-ci dəfə
sosializm yarışının qalibi oldu*

VƏTƏN DANIŞIR

Vətən yenə söz salıb,
Vətən yenə danışır.
Vətən vətəndaşların
Bir də ana torpağın,
Qüdrətindən danışır...

Bu torpağa yaraşır,
Bu əzəmət, bu vüqar,
Qucağına sığmayan
Bu sərvət, bu dövlət, bu var
Təpələşir, dağlaşır...

Gecə, gündüz çalışan,
Qaynayaraq əməklə
Məhəbbətlə tər töküüb,
Bu sərvətə qovuşan,
Səadətə qovuşan,
Zəhmətkeş insanların

Zəhmətinin töhvəsi,
Əməyinin bəhrəsi
Cərgələnmiş bayraqlar.
Bu əzəmət, bu vüqar,
Bu sərvət, bu dövlət, bu var
Bu torpağa yaraşır:
Görün necə inamla, -
Bunu Vətən danışır!

BAHARDA

Baharda
Bahar yağışı,
Tanrının torpağa, insanlara
Bahar xeyir duası,
Bahar alqışı

Baharda
Yağış yağar,
Sular axar,
həsrətdən
cadarlanmış,
çat-çat olmuş,
susuz torpağın
dodaqlarına.
İnsan həvəsi,
İnsan nəfəsi,
İnsan qayğısı isidər,
Əl verər,
Əl tutar,
Əl qatar torpağa
Torpaq sudan barınar.
İnsan oğlu, insan qızı
Məhsul dərər,
Ruzu yığar, yarınar.

2005

EŞİT NATO

Dayan! Eşit NATO! Bax kainata,
Dünyanı xaraba qoymaq olarmı?!
Sahibsiz əşyaya, cansız həyata,
Bayquşluq etməyin mənası varmı?!
Neytron da, atom da bir fəlakətdir,
İyirminci əsri odlara salma!
Neytron istehsalı bil, cinayətdir,
Gəl, insanlıqdan da heç geri qalma!
Partlayışdan yer səksənər,
Canlı həyat birdən sönər:
Son qoyular sevincinə
NATO, sənin nə vecinə?!

**

Yer də yanar, göy də yanar
Yerdə, göydə Alov donar.
Dünya düşər od içinə
NATO, sənin nə vecinə?!

Kainatı tufan alar,
Bir həyatsız torpaq qalar.
Təbiət də yetim olar:
Qurban gedər həyat-kinə
NATO, sənin nə vecinə?!

Elm, cinayət edib, günaha batıb,
Nüvə silahları icad olandan,
Elm elmliyində nəyə əl atıb,
Bildi, Xirosima yandığı andan!
Dayan! Eşit NATO! Bax kainata,
Dünyanı xaraba qoymaq olarmı?!
Sahibsiz əşyaya, cansız həyata,
Bayquşluq etməyin mənası varmı?!

1965

*Reyqan höküməti nüvə silahlarını
Avropanın qərbində yerləşdirir ki, ondan
asanlıqla istifadə edə bilsin - qəzetlərdən.*

QƏRB, HEYİF SƏNƏ

Qərb, heyf sənə!
Sən
Canilərin əlində
Ləkələyə bilərsən:
Təklənə bilərsən,
Qərb!
Qara-qara
Ünvanların əlində,
Dünya ağalığına
Can atanların əlində
Oyuncağa dönən Qərb,
Heyf sənə,
Sədd
Heyf!
Ölkəmin
Şərqinin də,
Qərbinin də qərbi,

Qərb
Sən Reyqanın,
"qan-qan" deyən
Bir insanın,
Xarabazar axtaran
Bir bayquşun,
Bir söyüşün,
bir qarğışın
İnsanlığa
Bir ləkənin
Sülhə
Azadlığa
Təhlükənin şərqi-
Qərb, heyif sənə!
Qərb
Sənin Avropanın
pırtlaşmış kələfçəsi
Ağ evdənmi başlanıb?
Taleyin, bəxtin, ömrün
Ağ evəmi bağışlanıb?!
Qulağının dibində
Toyuqları banlayır.
İtləri də ulayır,-

Səni ayıltmır bu da
Yerin suyun təkində
İldırımlar-pusquda,-
Közərir için-için
Fəqət, görmürsən-

neçin?
Qəzəblərin önündə
Oyuncağa dönərsən.
Günlərin bir günündə
birdən yanıb sönərsən
Qərb!
Yenə heyif sənə...

1965

SƏNİN ÖZ YOLUN VAR.

Sənin öz yolun var,
Mənim öz yolum.
Yollarımız
Bir zamandan, bir məkandan,
Bir nöqtədən
Yola çıxıb, ayrılıb,-
Arzusuna, istəyinə
Yollanıb,
Bu dünyanı dolanıb
Yollarımız
Yollar boyu
Gələcəyə boylanıb.
Haçansa, nə vaxtsa
Yollarımız
Geriyə doğru yol olsa,
Görəcək ki,
Zaman keçib,
Məkan dəyişib,
Həmin nöqtə öz yerində
Tapılmaz,
Tapılsa da,
yollarımız o nöqtədə
qovuşmaz

2007

MÜNDƏRİCIAT

ÇAXMAĞI ÇƏK, ÇIRAĞI YANDIR.....	3
VƏTƏN	10
TÜRKÜN KÖLGƏSİ	12
QORXU - ALLAH XOFUDUR	14
XƏBƏRİN YOXDUR	15
MAQNİTAFON LENTİ	16
BAX BAXIŞLARINA	17
NAZA QOYMUŞUQ	18
QAYTARAQ QARABAĞI	19
QİSASI KİM ALACAQDI	21
ÜRƏYİMİZ QARABAĞDADIR	23
DƏFİNƏLƏR	26
MƏXFİ SƏNƏD	27
FİKİRLƏR GÖRÜŞÜR	28
İSTƏMİRƏM ADİLƏŞƏSƏN	30
XOCALIDA FACİƏ GÜNÜ	31
ŞƏXSİYYƏT VƏSİQƏSİ	33
HƏR İNSAN	34
ALLAH ƏMRİNDƏN ÇIXSAN DA	35
SAKİT YUXULU GECƏ	36
STANDARTLAŞMAQ İSTƏMİRƏM	37
ARAMIZDA	38
CANIM AZƏRBAYCANIM	39
QORXU	41
DÜNYANIN ƏVVƏLİNDƏN	
GƏLƏN ATLI	42
DƏRDİMİZİ YAZIRAM	44
AİLƏ DƏ DÖVLƏTDİR	45
QOCA HARA GEDİR	46
İSTƏK QARĞIŞI	48
ÖZÜMƏ OXŞAYIR	49
SEVMİRSƏN-SEVMƏ	51
HƏR ŞEYİN ZAMANI VAR	52
SƏN HƏLƏ	54
YUXUSU POZULAN QUŞLAR	55
SƏS SALMA QADASI	56

VƏTƏN, ZƏLİDƏN, GƏNƏDƏN QORUN	58
İNDİ ŞAİRLƏR	59
MƏŞƏL TƏKİ SÖNDÜ	61
YOL GÖSTƏRİRSƏN	62
ÖMRÜN VİDEO LENTİ	63
SÜRPRİZLƏR	64
BAKIDA GECƏ	66
BAHARDA	68
İNSANLAR	70
ŞƏR DEDİLƏR	72
SƏBRLİ OLDUM	73
YAZ GECƏSİNDƏ	74
HARAYA GƏL	75
ƏHLİKEF ŞEİRLƏR YAZMIRAM	76
ATILAN GÜLLƏ	77
SONRA NƏLƏR OLACAQ	78
SONRA...SONRA	79
İLİ ARXIVƏ GÖNDƏRDİK	81
SƏNİN ÖZ YOLUN VAR	82
İNANMADIM	83
OLMAZ	84
ÖLÜMDƏN GÜCLÜ	85
BU AXŞAM	86
SÖZLƏ-SÖZ TUTURAM	87
ŞEİR DƏ İNSAN KİMİDİR	
İNSAN KİMİ DÜNYAYA GƏLİR	88
BU YOLUN YOLÇUSUYUQ	89
BÜRÜNÜR	90
ŞEİR YAZILIR	91
QADİR ALLAH	92
SEVGİLİM	93
VAXT ƏLİMDƏDİR	95
APARDI SELLƏR SARANI	96
ÇİNARLAR	97
ÇƏKHAÇƏKDƏDİR	98
QUŞ QRİPİ	99
TANRIYA YAXINLAŞDILAR	101
GÜNƏŞƏ BOYLANIR	102
İSLAM QALMIŞAM	103

KİŞİLƏR BİLMİR	104
SƏN AĞAC ƏK	105
QIŞ GECƏSİ	106
EY NAMAZ QILANLAR	107
PUL	109
ÖZ İŞİM BƏSDİ	110
VİCDANA ƏYİL	111
YAŞAYIRAM	113
İNTİHAR	116
GÖZƏL DÜNYA	117
SÖZ ÖLDÜRÜR	119
YAŞIL SƏHNƏ ƏSƏRİ	120
DEDİYİNİ DE	121
SÖZ ARDINCA	122
BƏRABƏR OLUR	123
BAHARDA	124
TANRI LAQEYD QALIR	125
DÜNYA EVİMİZDİR	126
SƏRNİŞİNLƏRİK	127
YER PLANETİMİZ	128
SÖZ YADDAN ÇIXANDA	129
PUL KİMİDİR	130
HİKMƏTƏ BAX	131
ÖZƏLLƏŞDİRİRSƏN	132
İŞ YOXUYDU	133
İGİDLƏR DOĞULUR	134
GÖRÜŞÜRÜK	135
MƏSƏL ÇƏKƏNDƏ	136
GÜZGÜ	137
BAĞIŞLAMARAM	138
GÜNƏŞİ DƏNİZ DOĞUR	139
DARDA ARA	140
DEYİRSƏN	141
GECƏDƏN NƏ QALDI	142
DÜNYAYA SARI	143
SÜBH ÇAĞI	144
ELMDƏ-ALİMSƏN	145
DARA DÜŞƏNDƏ	146
DEYİRƏM	147

Qəşəm Çıraqlı

OLDU	148
BAYATI	149
"DEMƏ ŞAİR SÖZÜ YALAN OLUR"	150
MƏNƏ YALAN DE	151
ƏZİZLƏMİŞƏM	152
SORUŞ	153
ZAMANA BAX	154
OXUNANLAR, YAZILANLAR	155
KİMƏ ÜZ TUTUM	156
MƏNİ GÖRMƏDİ	157
ZARAFAT	158
OLAYDIM	159
SƏN DƏ, MƏN DƏ	160
TƏK ÇİÇƏK	161
İŞİMİZ ÇOX OLUR	163
HƏYA NURUNU QORU	165
QADIN XLOR SATIR	166
TARAZLIQDA YAŞAYIRIQ	167
DƏYİŞMƏ ƏNDAMINI DƏYİŞDİRTMƏ ƏZALARINI	168
HEÇ DEMƏ	170
AYRILDIQ	171
GƏLİN- GƏLİNBAÇIDIR	173
İSRAİL LİVANI BOMBALAYIR	175
SAKİT, YUXULU GECƏ	177
TALE NÖQTƏSİ	178
DƏYƏRMİ	180
DİRİLTDİ MƏNİ	181
BİLƏRSƏN	182
MƏN SƏNİ BELƏ GÖRÜRƏM	184
AMERİKANIN SİĞƏLƏRİ	186
İKİ DAŞ ARASINDA	189
ZƏRBƏLƏR	192
NƏĞMƏKAR DƏNİZ	194
BƏLKƏ MƏN DƏ CAVANLAŞAM	195
KOSMOSA YOL AÇDIQ	196
PAMBIQÇI QIZ NƏĞMƏSİ	197
CORAB TOXUYUR	199
SƏN LEYLİ OLSAN DA	201

KEÇİ DƏ, QOYUN DA HEYVANDI	203
O SEVGİMİZ SÖNDÜ	205
XOCALI HARAYI	206
ANA YURDUN ŞÖHRƏTİDİR	219
ZAQATALA	220
ƏKİLMƏK OLUR	221
VƏTƏN DANIŞIR	222
BAHARDA	224
EŞİT NATO	225
QƏRB, HEYİF SƏNƏ	227
SƏNİN ÖZ YOLUN VAR	230

Qəhrəmanov Qəşəm Cavad oğlu TARAZLIQDA YAŞAYIRIQ

NƏŞRİYYAT REDAKTORU

*Akif Dənzizadə,
Denis İzuf,*

BƏDİİ REDAKTORU

İlham Niftəliyev,

TEXNİKİ REDAKTORU

Polad Hüseynov,

RƏSSAM

Yusif Kətanov,

KORREKTORLAR

*Fəridə Ələsgərli,
Xəyalə Azadəliyeva,*

OPERATORLAR

*Kəminə Paşayeva,
Narinc Quliyeva,*

ÇAPA MƏSUL

*Ramiz İmanov,
Cavad Əliyev,
Cəlil Quluyev,*

*Yığılmağa verilmiş 28.04.2007,
çapa imzalanmış 14.08.2007,
formatı 60x84 1/16,
fiziki ç.v 14,75, tayms qarnituru,
sifariş K-53. Sayı 500*

Kitab

“ÇİNAR-ÇAP”

*nəşriyyatında nəşrə hazırlanmış
və ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.*

✉ AZ 1025. Bakı şəhəri, Xocalı pr., 24.

☎ T/F.: 4989555, 4937255, 4902757

www.chinar-chap.az

E-mail: office@chinar-chap.az